PÍSECKÝ SVĚT

svobodný prostor pro vaše názory

WWW.PISECKYSVET.CZ

ČÍSLO 2
ZIMA 2013–14

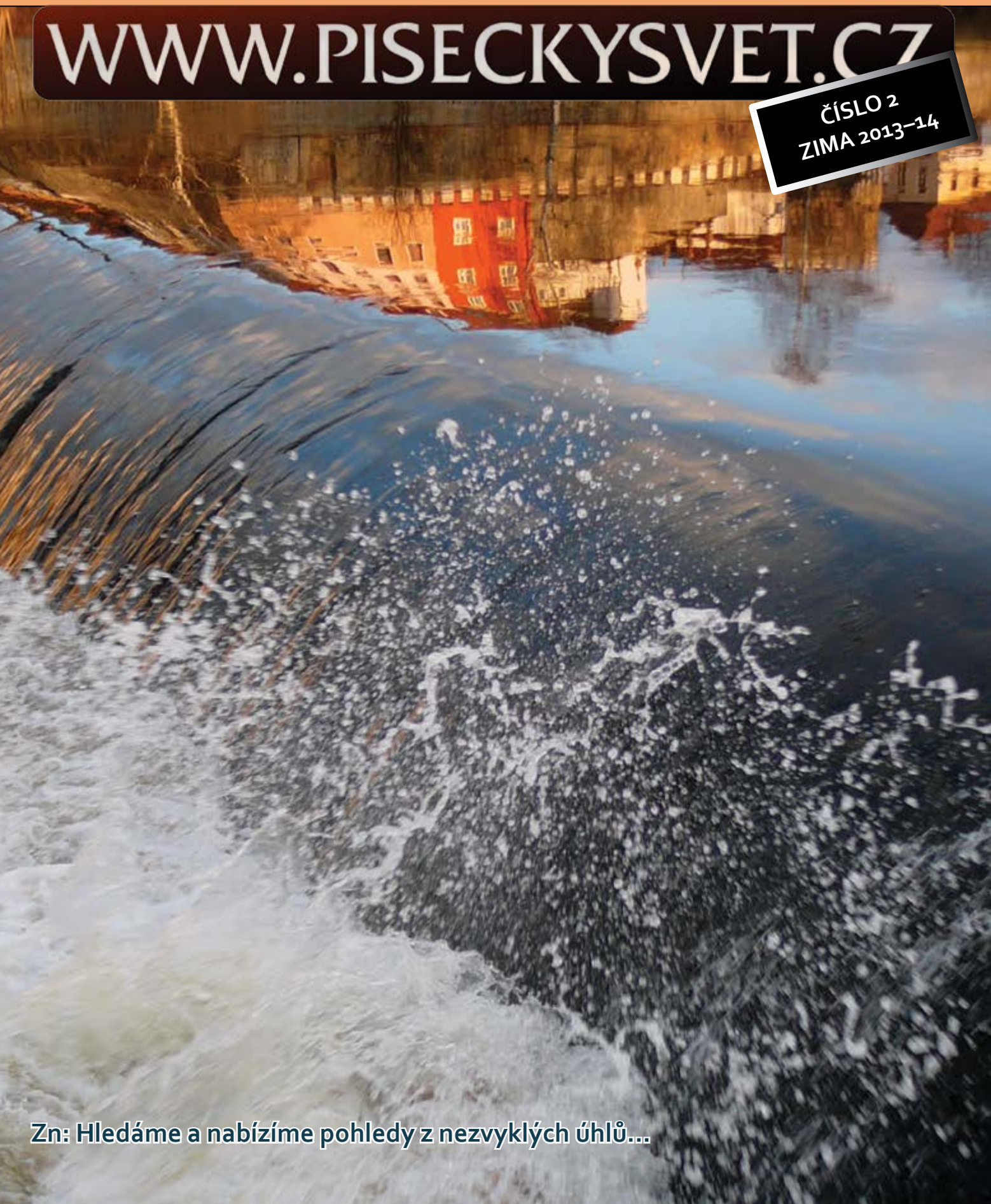

Zn: Hledáme a nabízíme pohledy z nezvyklých úhlů...

Za laskavé poskytnutí této, titulní a některých dalších fotografií v tomto čísle děkujeme Vladimíru Teringlovi. Více o Skupině TeriFoto Sokola Písek najdete na straně 19.

Co nabízí Písecký svět?

Svobodný prostor pro vaše názory na vše, co se děje v Písku a okolí na adrese *http://www.piseckysvet.cz*.

Nezávislý web Písecký svět přináší od května 2009 veřejnosti informace a názory na dění v Písku a okolí. Není svázán s žádnou politickou stranou či hnutím ani s jinými skupinovými zájmy. Rádi zveřejníme všechny názory a příspěvky, které neporušují zásady slušnosti a respektují Kodex přispěvatelů. **Neziskovým organizacím a školám** poskytujeme bezplatnou propagaci. **Úředníkům a politikům** prostor pro komunikaci s občany. **Podnikatelům** nabízíme prostor pro oslovení klientů. V případě zájmu o partnerství, jakoukoli formu spolupráce či inzerce nás neváhejte kontaktovat.

Potřebujete lepší web, katalog, (e)knihu?

Rádi byste ušetřili čas i peníze a měli vše „pod jednou střechou"? MiradiX je firma s historií a zkušenostmi!

GRAFICKÉ STUDIO: *Vytváříme firemní tiskoviny a propagační materiály. Zhotovíme logo Vaší firmy i grafický manuál.*

WEBOVÉ STUDIO: *Chcete mít stránky, které Vám budou vydělávat? Chcete svůj web předělat, rozšířit? Chcete se na internetu lépe prezentovat? MiradiX vytváří profesionální internetové stránky již 10 let!*

REKLAMNÍ AGENTURA: *Hledáte spolehlivého dodavatele, který tiskne kvalitně a za příznivou cenu? Našim klientům nabízíme optimální kompromis, který v jihočeském regionu nemá obdoby! Realizujeme tisk katalogů, knih, prospektů, letáků, vizitek a rovněž zakázky z oblasti venkovní reklamy, potisk reklamních a dárkových předmětů...*

VYDEJTE KNIHU: *Vytiskneme Vaši knihu třeba jen v několika málo kusech, anebo vytvoříme e–book.*

Miroslav VEJLUPEK, 776 668 788, info@miradix.cz, www.miradix.cz

MiradiX

Písecký svět

číslo 2 – prosinec 2013
zdarma

Evidenční číslo
MK ČR E: 211 63

Vydavatel: OS Písecký svět
Budějovická 102/5, 397 01 Písek
IČ: 22827765
Bankovní spojení:
5015117001/5500 (Raiffeisenbank)
Občanské sdružení
registrováno MV 20. 11. 2009

KONTAKTY:
www.piseckysvet.cz
redakce@piseckysvet.cz
inzerce@piseckysvet.cz

REDAKČNÍ RADA:
Magdalena Myslivcová
Láďa Beran
Ondřej Blažek
Zbyněk Konvička
Martin Zborník

Zveřejněné texty obsahují názory autorů, nevyjadřují (pokud není výslovně uvedeno) ani stanovisko OS Písecký svět, ani názor redakční rady.

Za obsah inzerátů a článků ručí inzerenti a autoři. Přetiskování jakýchkoli částí povoleno pouze se souhlasem redakce a uvedením zdroje.

Redakční uzávěrka: 29. listopadu 2013
Tisk: PROFI–TISK GROUP s.r.o.

Foto na přední a zadní straně obálky:
© **Vladimír TERINGL**

Vydání tohoto čísla je součástí projektu podpořeného Nadací VIA
www.nadacevia.cz

NADACE VIA

OBSAH

Piáno pro Písek *str. 4*

Roztančený Písek *str. 5-7*

Sladovna a Prácheňské muzeum *str. 8*

Na Mraveniště se jezdí až z Ostravy *str. 9*

Jedinečné dědictví na řece Otavě *str. 10*

70 let od rozprášení komunity píseckých Židů *str. 11*

MILOŇ TERČ:
Nadšených filmařů ubývá... *str. 12*

Filmáci v Jitexu *str. 13*

Občan a plán města *str. 14-15*

MICHAL MIŽIGÁR:
Romové, dejte šanci svým dětem! *str. 16-17*

Pohlednice z Říma *str. 18*

Studenti gymnázia v Evropském parlamentu *str. 19*

ANKETA: Turistická sezóna 2013 *str. 20-21*

Příběh dvou nároží *str. 21*

ONDŘEJ ŠMÍD:
Od Novozélanďanů si můžeme půjčit životní optimismus *str. 24–25*

Co dál s LETŇÁKEM? *str. 26-27*

TOMÁŠ BRANDEJS:
Na vydání bestselleru musí být čich! *str. 28-29*

Motokáry Hradiště *str. 30*

ANKETA: Co přejete Písku pod stromeček? *str. 31*

Milé čtenářky, vážení čtenáři, příznivci Píseckého světa,

Otevřeli jste další číslo příležitostného tištěného bulletinu, kterým širokému píseckému publiku nabízíme možnost navzájem se informovat, sdílet názory a diskutovat o veřejných tématech na našich komunitních webových stránkách www.piseckysvet.cz.
Již pátým rokem táhne Občanské sdružení Písecký svět kromě dalších aktivit na dobrovolnické bázi také neziskový projekt www.piseckysvet.cz, který všem Písečákům nabízí nezávislý a necenzurovaný prostor pro svobodné vyjadřování k věcem veřejným. Díky podpoře a pomoci Nadace VIA, organizace Frank Bold (dříve EPS – Ekologický právní servis) a písecké firmě Miradix jsme mohli v tomto roce pokračovat, na jaře spustit modernizovanou verzi webu, zorganizovat besedy a procházky s architekty, zapojit se do současného celostátního proudu občanského aktivismu (projekt Občan 2.0), a také vydat tento časopis.
Naleznete v něm rozhovory s výraznými píseckými osobnostmi, informace o minulém a budoucím dění ve městě i řadu skvělých nápadů. Naše město má stále dostatek nevyužitého potenciálu, žije tady spousta nadšenců a úžasných, schopných lidí. Dejme politikům zpětnou vazbu, nespokojme se jen s reptáním u piva. A hlavně nespoléhejme jen na politiky, zkusme každý pracovat pro blaho Písku tam, kde nás to baví a zajímá.
Chcete-li, aby byl Písecký svět zachován a sloužil nám všem i v budoucnu, podpořte nás – vlastní aktivitou! Zapojte se na webových stránkách do diskusí, vkládejte vlastní příspěvky a názory. Anebo nám (a našim aktivním spolupracovníkům) pomozte s udržením provozu finančním darem.
Těšíme se na naši spolupráci v roce 2014!

Vaše redakce Píseckého světa

Letňák, motokáry, sjezdovka...

Jedna malá úvaha úvodem. Možná spojuje většinu článků na následujících stránkách. Jak titulek napovídá, máme tu v Písku k dispozici svým způsobem jedinečný potenciál. Které třicetitisícové české město má tohle všechno pohromadě? Potenciál, který by se mohl, či spíše měl, projevit i v cestovním ruchu, po kterém se tady dlouhá léta volá. Vše má společného jmenovatele. Majitele. Město Písek se programově dlouhodobě dostatečně nevěnuje majetku, o který se za něj starají jiní. A jsou fakt „Jiní", protože normální smrtelník tohle prostě „nedá". Nadšenci a profesionálové zároveň.

Když píši programově dlouhodobě, mám tím na mysli posledních dvacet let. Základní princip je myslím ten, že každý dobrý hospodář dává pravidelně ročně nějakou aspoň minimální částku do svého, aby se pak nestalo to, že bude muset místo pár tašek měnit celou střechu. Město se však dlouhodobě o některé své majetky stará přesně tak, jak dnes vypadají. A nejsou to zrovna areály, které mají v každém druhém městě. Letní kino. Motokárový areál. Lyžařský svah. Všude chybějí, a je to vidět, investice do udržení, neřku–li modernizace. Nadšenci si totiž bankovky taky netisknou, a není tak v jejich silách, aby se o svěřený majetek mohli se svěřenými financemi postarat lépe, než jak vypadá. Leda pak ze svého, protože je to prostě třeba.

Otázky, které mi zní v hlavě už několik dlouhých let, jsou tedy tyto. Co může dlouhodobě za to, že to tak dlouhodobě je? Proč se tu dostatečně neváží těch, kteří jsou Nadšenci a starají se o majetek, který jim nepatří? Jak zvýšit návštěvnost areálů, které jsou zastaralé a nesplňují – už dlouho – požadavky dnešní doby? A než se bude zase vymýšlet další dlouhodobý projekt pro město hezčí a turisticky zajímavější: Nebylo by dobré se nejdříve věnovat tomu, jak by mohla zanechaná dítka minulého režimu fungovat tak, aby se z nich opět stala exkluzivita a Tahák? Nebo vlastně Trhák, jako tehdy?

Jsou to navíc všechno areály, které byly a jsou určeny pro volný čas a sport. Tudíž areály, po kterých se už také dlouhodobě celorepublikově volá. Přijde mi to jako velká škoda, respektive chyba, že nám tu přímo pod nosem stojí takové atraktivní areály a žijí přitom z roku na rok. Jinde by s tím za dvacet let uměli naložit jinak!

LÁĎA BERAN

Piáno pro Písek

Nikoliv piano, ale pěkně forte vtrhl před pár lety do pražského veřejného života Ondřej Kobza, nyní již vyhlášený kavárník a inspirátor kulturního i jiného dění. Ze své první kavárny Café v lese se svými aktivitami postupně expandoval nejen z Vršovic do jiných pražských čtvrtí, ale i z interiéru do plenéru. Povedlo se mu například rozhýbat a oživit pražskou náplavku a jeho zatím poslední projekt "Piána na ulici", inspirovaný podobnými akcemi v evropských velkoměstech, se v září z ulic Prahy rozšířil i do Brna a do Písku...

Naše město se tak mohlo pyšnit privilegiem být prvním maloměstem (v pozitivním slova smyslu!), kde se objevilo piáno na ulici volně přístupné všem kolemjdoucím. Princip akce je jednoduchý: na frekventované místo postavit klavír se stoličkou a zbytek nechat na lidech. Zkušenosti z Prahy byly veskrze pozitivní: klavíry byly hojně využívány a žádný z nich nedoznal úhony. Hudba v ulicích budila radost a úsměvy na tvářích jindy zamračených a do sebe ponořených chodců. Nejinak tomu bylo i v Písku po dobu tří zářijových týdnů, kdy se nástroj dovezený z Dobříše a umístěný do Schrenkova pavilonu v Palackého sadech stal vizuální, ale hlavně akustickou dominantou frekventovaného místa v zeleném srdci našeho města.

...město k obrazu svému

A jak se vlastně piáno v Palackého sadech ve Schrenkově pavilonu ocitlo? Stačilo malé povzdechnutí, že závidím Praze piána v ulicích, a můj dlouholetý kamarád Ondřej okamžitě opáčil: „Vyber místo, sežeň povolení a já ti seženu piáno." Pak už stačila jen rychlá schůzka s panem starostou, kterého tato myšlenka nadchla, povolení od Kulturního klubu (správce Schrenkova pavilonu) a za dva týdny stál klavír na svém místě. Potom už jen nástroj naladit, připoutat (důvěřuj, ale..) a už se hrnuli první zájemci o spontánní produkci. Leckomu se může zdát, že je Ondřej Kobza blázen, když za vlastní peníze dává lidem v plen drahé nástroje – ovšem jeho krédem se stalo „přizpůsobit si město k obrazu svému", čemuž podřizuje veškeré svoje snažení. Byl jsem rád, že i naše město bylo na tři týdny přizpůsobené tomu, jak si živý veřejný prostor představuje bláznivý kavárník z Vršovic. Nicméně společně s radostí (kterou z něj mnozí Písečané měli) mi piáno přineslo i pár starostí.

Už při samotném uvedení venkovního nástroje do provozu mě Ondřej – který se přijel na instalaci osobně podívat – varoval, že s piánem je to jako s kozou: „Ráno vyhnat na pastvu, večer zahnat do chlívku." (Řeč je samozřejmě o odemykání a zamykání). Na této povinnosti by samo o sobě nic nepříjemného nebylo, navíc když jsem ji sdílel s dalšími dvěma klíčníky; naopak, poskytla mi mnoho příležitostí seznámit se s náhodnými hráči. Ať už to byli ráno stydliví školáci nebo večer rozjařená mládež (ale i senioři vracející se z hospody), skoro nikdy se mi nestalo, aby u klavíru seděl někdo, kdo by do něj jen neumětelsky a bezhlavě třískal. V drtivé většině případů se jednalo o zručné hráče, kteří se k nástroji chovali uctivě a ohleduplně. Pod oválnou střechou Schrenkova pavilonu jsem vyslechl ragtimy, lidovky, klasiku, různé improvizace a také mnoho romských melodií.

Někomu leželo v žaludku

U erární klaviatury se skutečně vystřídalo hodně romských – a nutno říct, že veskrze skvělých – muzikantů. Kdykoliv u klavíru stálo třeba pět romských mládenců, tak určitě čtyři z nich byli dobří klavíristé. Někomu to mohlo být trnem v oku, ale já osobně nechápu proč. Klavír byl určen všem, kdo se k němu chovají slušně a umějí na něj hrát, kteréžto podmínky romští muzikanti splňovali. U nástroje jsem byl denně a ani jednou jsem se nesetkal s tím, že by ho tito hudebníci poškozovali. Naopak jsem měl dojem, že jejich živelná hra vzbuzuje u kolemjdoucích obdiv, jehož se jim od „majoritní" společnosti jinak nedostává. Chápal jsem tedy klavír v parku nejen jako hudební nástroj, ale i jako nástroj komunikace, porozumění a snad i sblížení mezi různými skupinami lidí, kteří si mezi sebou v lepším případě nemají co říct a v tom horším na sebe rovnou nevraží. Prostřednictvím piána v parku se myslím povedlo cosi dosud nevídaného: alespoň někteří příslušníci „majority" přestali na chvíli hledět na romské spoluobčany skrz prsty a museli uznat, že na ten klavír fakt válí. U klimpru se totiž na barvu pleti nehraje: existují jen dobří a špatní pianisté.

Je bohužel smutnou pravdou, že ne všem přišel nápad s venkovním piánem tak skvělý a idylický, a někteří neváhali svůj názor projevit tím nejprimitivnějším a nejpodlejším způsobem: útokem na nástroj samotný. Dvakrát se ráno stalo, že bylo víko klavíru vypáčené (ačkoliv se nástroj každý večer v deset hodin poctivě zamykal, aby se předešlo rušení nočního klidu), což mělo naneštěstí za následek telefonáty na městskou policii a následně i stížnosti adresované přímo mně. Tyto výhrady jsou jistě legitimní – chápu rozhořčení obyvatelů okolních domů, že se kvůli noční produkci (či spíše opileckému řádění) nevyspali. Na slušný a neanonymní telefonát jsem také trpělivě odpovídal, že byl klavír během „kritické" sobotní noci násilím otevřen a že se pokusím tomu napříště zamezit. Jenže ne všichni měli dost slušnosti si postěžovat přímo; a tak jsem jednoho rána – poté, co jsem na piáno připevnil dvě petlice pro zvýšení jeho nedobytnosti – našel na klavíru kromě svých dvou zámků ještě zámeček třetí, cizí, zamezující pro změnu jeho odemčení. Někomu to piáno v parku prostě leželo v žaludku. Nicméně po tři týdny nedoznalo větší úhony, a tak jsme se mohli v Písku plácat po ramenou, že si v kulturnosti v ničem nezadáme s Pražáky a Brňáky, kde také piána neutržila žádné šrámy.

Jenže chyba lávky: poslední zářijovou noc si na nástroji někdo vybil svou frustraci: rozlomil kryt kláves, ohnul pedál a lištu s kladívky, takže půlka kláves přestala hrát.

Zimní spánek Pod Čarou

Zmrzačený klavír – který mohl stát v Palackého sadech ještě celý říjen – tak putoval do zimního azylu, kde počká na opravu a naladění, aby mohl na jaře zase vyrazit do píseckých ulic. Zůstávám totiž optimistou a věřím, že většině Písečáků dělá radost, když se parkem nesou tóny klavíru, jehož jediným účelem je zkrášlit naše společné místo k žití. Komu se tento projekt líbil a chtěl by přispět na jeho pokračování, může se zúčastnit benefiční akce Koncert pro piáno, která se uskuteční v sobotu 21. 12. v Divadle Pod čarou, kde vystoupí zástupci tří generací píseckých hudebníků – David Sarközy (klavír), Vanilla rap Publique (crossover), Závodní ovce (skopový nářez) a písecko–budějovická Černá mutace (acoustic). Výtěžek koncertu bude určen na opravu nástroje, jeho naladění a opětovnou instalaci do píseckého plenéru, až se jaro vrátí...

PETR PUTNA

Veřejná sbírka na opravu piána:
účet č. 7831003001/5500

Roztančený Písek

Během podzimu se v Písku konaly hned dvě významné taneční události píseckého tanečního roku. Country Dupání, které je oficiální Czech Open kvalifikací na mistrovství světa, a zipácká pohárová soutěž Let´s dance. K folklorní tradici našeho města se tak úspěšně přidaly další dvě a potvrzují, že Písek je městem tance a lidé sem jezdí rádi. Osobně jsem měl to potěšení se obou akcí zúčastnit. Na Dupání jsem dělal tři dny workshopy a na Let´s dance jsem seděl v porotě. Krásné a pohodové dva víkendy – a tak bych chtěl poodkrýt, co to všechno obnáší.

Z.I.P.: Let´s dance

Na otázky odpovídá vedoucí TC Z.I.P. Klára Humpálová.

Let´s dance 2013. Foto archiv Z.I.P.

Kdy a jak vznikl Z.I.P.?

Častá otázka. Ale ráda odpovím. Z.I.P. vznikl jako reakce na jednu maminku, a to skoro před deseti lety. Tenkrát jsem šestým rokem vedla taneční skupinu Idea. Byla to skupina děvčat stejného věku. V tu dobu to byly už teenageři. Jedna maminka mi řekla: „Proč taky neberete děti?“ A tak jsem to v lednu 2005 zkusila. Hned v prvním pololetí roku nás bylo kolem sto dvaceti a pak už dvě stě až dvě stě padesát. Tato čísla si držíme dodnes. Hned od začátku mi s vedením pomáhala právě děvčata ze staré skupiny. A to je princip Z.I.P. dodnes. Nejstarší tanečníci se vždy starají o ty mladší. Ochrannou ruku nad jejich choreografickými počiny mám já anebo letos Míša Bicanová, která se mnou tančí již třináct let, právě již od zmiňované skupiny Idea. Ano, taky byl velký boom kolem roku 2008–2009. To nás bylo bezmála třista. Ale řada tanečníků k nám chodila jen do ZIPu a nepochopila, že musí taky trochu makat. A tak se to všechno vyselektovalo, sedlo a jedeme vesele desátý rok.

Co se za ty roky změnilo?

Jak jsem již zmiňovala. Děti i rodiče více či méně pochopili, co je Z.I.P. a tak si myslím, že k nám chodí ti, které to u nás s námi baví. Rozhodně je vše poznamenané dobou, tzv. ekonomickou krizí. Ale myslím, že my i rodiče bojujeme statečně. Změnily se ale soutěže. Například problém a to nekonečný je v kostýmových výpravách. Jen těžko se měříme s velkými kluby, které za kostýmy dávají tisíce, protože jsou to vysoké body na soutěžích. Soutěže jsou hodně o lesku choreografií a „naškatulkování se“ do té správné kategorie. Za mě, když já tančila, byly snad jen tři kategorie a šlo to. Teď je jich nekonečné množství. A musíte dodržovat něčí striktní pravidla. Nejsem proti pravidlům, ale tanec by měl zůstat tancem. Musí tam být krása tance, nápadu a ne, že se choreograf snaží kvůli úspěchu trefit do soutěžní škatulky.

Co je Let´s dance a pro koho je určen?

Let´s dance před lety vznikl jako reakce na situaci v tanečních soutěžích, diktát tanečních organizací, kdy choreografové a tanečníci musejí akceptovat „soutěžní škatulky“. Kdy se zapomíná, že tanec je o kráse ducha, představivosti choreografa, kdy každý z nás vnímá muziku jinak a proto ji i jinak tancem vyjádří. Pokud budeme choreografovi absolutně diktovat, tak mu svážeme ruce, jeho představivost…a to v tanci přece nejde… Soutěže jsou hodně nespravedlivé. Jak se říká „co nezměříš třeba časem“, je zcela neobjektivní. Je to těžké pro děti. Choreografie, které jsou u publika úspěšné, třeba neprojdou před porotou. Soutěž je určena pro všechny tanečníky a choreografy, kteří milují tancování. Na našem poháru vládne vždy úžasná atmosféra a za to všem patří dík. Tancují zde děti ve věku od pěti let až po náctileté. Můžeme zde vidět širokou škálu tanečních stylů, které kolem sebe v současné době můžeme vnímat. Úroveň tance rok od roku stoupá. ZIPáci to mohou znát i z mezinárodních soutěží. Měla jsem možnost se bavit na toto téma s porotou. Tanec se momentálně neuvěřitelně rychle vyvíjí a velice rychle zaspíte na vavřínech, ani si toho nevšimnete. Vyvíjí se jak klasické tancování tak i moderní streetové. V Česku je nabízena celá řada workshopů a je velice vidět, který z klubů je absolvuje.

Jaká byla loňská a letošní účast na Let´s dance? Kolik soutěžících, choreografií, týmů, měst?

Loni byla účast nižší. Byly chřipky a řada klubů nedorazila. Ale to je problém každý rok. Nicméně počty klubů a účastníků jsou již pár let stejné. Loni přijelo sedmnáct klubů s padesáti choreografiemi. Letos byla účast vyšší. Písek a soutěž navštívilo bezmála 700 tanečníků plus diváci. A tak si myslím, že se kulturním domem v sobotu provalila tisícovka tanečníků a návštěvníků. Zkoušelo se od osmi hodin a vlastní soutěž pak začala v jednu hodinu a skončila v osm hodin večer. Tanečníci se postupně střídali na taneční ploše či na podiu. Diváci viděli na 70 choreografií plus pak choreografie finálové. V první části soutěžního odpoledne mohli přítomní diváci vidět hlavně art a show dance choreografie, ale také school

production (několik věkových kategorií ve společné choreografii) či disco dance. A druhá polovina soutěže patřila výhradně streetové muzice a choreografiím. Kluby se představily v sólových vystoupeních, v duech a pak v klasických formacích. Do Písku původně mělo dorazit dvacet klubů. Nakonec se tři omluvily pro nemoc jejich tanečníků. V porotě usedli choreografové, lektoři, tanečníci: Václav Zach, Láďa Beran, Bee Endyšová, Mathew David, Michal Mikee Krobot, Wahe Akopjan. Z pracovních důvodů se omluvila Dana Gregorová. Rozhodně to porota neměla lehké. Některé kategorie se tančily na semifinálová a finálová kola a hlavně ve street dance to byl velký souboj. Přítomní diváci mohli vidět sedmnáct klubů, například z Mariánských Lázní, Třebíče, Břeclavi, Klatov, Prahy, Prachatic, Tábor, Sezimova Ústí, Veselí nad Lužnicí a pak jihočeské kluby.

Co všechno to obnáší, takovou soutěž uspořádat?

Spoustu času! Prakticky se celá soutěž chystá rok. Nejvíce práce je pak poslední dva měsíce a úplně největší shon týden předem. To ani nespím, abych na nic nezapomněla. Když koncem října dojdou přihlášky, musíte je zpracovat, vypracovat prostorové zkoušky, startovní listiny. Podklady pro porotu. Pak začnou klubům děti marodit, tak to vše děláte znova, protože tím, že někdo někde vypadl, tak ti druzí nestíhají převleky do další choreografie. Je to adrenalin. Ale mám to ráda. V sobotu nastoupí zipácký organizační team, rozdělíme práci a to už to pak jede. Co je také složité, je sehnat dostatek peněz na pořádání takové akce. Máme štěstí, že tuto soutěž vždy podpoří město Písek. Nešlo by to bez toho. Na odměny a poháry nám vždy přispějí Lesy města Písek a Řeznictví U Mužíků z Ražic. Letos hodně pomohli i někteří naši rodiče. Tanečníci sice zaplatí startovné, ale to zdaleka nepoplatí veškeré náklady s pohárem spojené. Prostě bez těchto podpor by pohár nebyl. A tak všem, kdo nás jakýmkoliv způsobem vždy podpoří, patří velký dík.

Jak úspěšný byl letos Z.I.P. a jaké jsou největší zážitky?

ZIP byl úspěšný od krajských až po republikové soutěže. S choreografií Šílenství jsme se stali Mistry Čech. Ale i dětem a juniorkám se dařilo. Myslím, že každý má doma letos nějakou tu medaili, a ne jednu. Do zahraničí jsme letos soutěžit nejeli, nebylo dost finančních prostředků. To jsou hodně ve zkratce soutěžní úspěchy. Vedle soutěžních jsou tu ale zrovna tak hodnotné zážitky. Kolikrát i silnější. Mám moc ráda práci s dětmi a tak se těším každý rok na letní tábor. Z toho nejen já, ale i ZIPáci žijeme do dalšího tábora. A některé vzpomínky se nedají nikdy zapomenout a smějeme se jim v tančírnách dodnes. Trávíme společně spoustu času nejen v tančírnách, ale i na akcích mimo ně. Pro mě je v tuto chvíli obrovským zážitkem nedávné setkáni s našimi seniory ze Seniorského domu. Stalo se již tradicí, že ZIPáci za našimi seniorskými kamarády chodí pravidelně. Vždy si připravíme půlhodinový blok plný tance. Vzájemně si dáváme dárky. Děti třeba namalují obrázky či přineseme květiny a oni obdarují nás, jak to umí. A tak už nám v ZIPu visí dva krásné a stylové obrázky, které senioři „vykuličkovali"(mezi prsty vytvoří papírové barevné kuličky a z těch pak skládají obraz). Teď bude viset třetí. Dostali jsme od nich totiž vykuličkovaný dort s desítkou a ZIPem. Stali se tak prvními gratulanty k blížícímu se zipáckému výročí. Za zmínku stojí, že v červnu dokonce byli senioři u nás v ZIPu. Ještě bych mohla zmínit, že letos se ZIPu podařilo zatančit si na prknech, co znamenají svět, v jednom projektu vedle tanečníků z pražské konzervatoře. To byl pro naše tanečníky obrovský zážitek. Těch zážitků je spousta.

Roztančíte Písek i příští rok? To už je pěkné výročí, deset let...

Celá takto náročná akce záleží jen na penězích. Zatím nám vždy nejvíc pomohlo Město Písek a zmiňovaní sponzoři výše. Rodiče se snaží, jak mohou. Ale nic není zadarmo. Medaile, poháry, odměny, nájmy atd. Asi by se dalo vybrat na startovném, ale to by k nám pak nikdo nepřijel. Tak se snažíme pohár držet, aby mohly přijet i ty kluby, které kolikrát na velké soutěže ani nejezdí.

Co bys popřála Písku k Ježíšku?

Písku klid a pohodu. Přijde mi, že to je v této uspěchané době „nad zlato".

Pohár Lesů města Písek. Foto archiv Z.I.P.

Louisiana: Czech Open

Na otázky odpovídá vedoucí TCS Louisiana Otakar Tom Dvořák.

Kdy a jak vznikla TCS Louisiana?

Country má v Písku dlouhou tradici. V roce 1988 založila paní Sylva Štajerová skupinu Oklahoma. V roce 1999 se sloučily dva písecké soubory a Louisiana byla na světě. Pokračuje tak v country tradici v Písku.

Přijde mi, že country tance vždy u nás stály tak trošku na okraji zájmu. Změnilo se za ty roky něco?

Stály na okraji zájmu…? Po revoluci bylo na country bále v kulturním domě přes tisíc lidí a country bály jsme běžně dělali v tak velkém sále. Pak ale došlo k útlumu. Je to ale všude jinak. Třeba na Moravě jsou country bály zaplněné a víkend co víkend se někde hraje a tančí. Je na každém, jak se chce bavit.

Co je Line Dance a pro koho je určen?

Line dance přišel do ČR asi před dvaceti lety. Je určen úplně každému kdo rád tančí a chce začít zrovna teď. V základu se tančí bez partnera. Jsou to krokové variace, např. 32 dob, které se tančí po celou dobu skladby a tanec se otáčí do stran. Jednoduché tance jsou nejčastěji právě na 24–32 dob a tančí se na 2 nebo 4 stěny

(do dvou nebo čtyř směrů). Nejčastěji se tančí na country hudbu, ale všechno se vyvíjí a dnes se tančí úplně na vše. Patří sem i různé taneční styly jako je samozřejmě Polka, Waltz, Valčík, Cha–cha, ale i styly, které přišly z kolébky Line dance, z Ameriky. East coast swing, Night club, Two steps nebo West coast swing, který je velmi oblíbený. Z moderního Line dance pak Funky, Hip–hop… Pro pokročilejší tanečníky je to pak Line dance v páru, ať už je to Partner dance nebo Couple dance (tanec v páru).

Jak a kdy vznikl nápad uspořádat v Písku soutěž Czech Open? Jak se Ti povedlo tuto kvalifikaci na MS dostat zrovna do Písku?

Tak to je dlouhá historie. Mě Line dance tak, jak jsem ho poznal poprvé, nic neříkal. Až když jsem byl na Line dance párty kousek u Berlína, tak jsem zjistil o čem to je. Tančit může každý. Byla tam úžasná atmosféra a parket byl zaplněný úplně každou věkovou kategorií včetně seniorů. Bylo to úžasné. Lektoři z pořádající skupiny jezdili do ČR vyučovat. Byl jsem na pár workshopech a pak je pozval do Písku a v KD jsme udělali velký víkendový workshop. Pořád to ale nebylo ono. Tance byli podobné, neviděl jsem v tom tanec. Začal jsem pátrat na internetu a objevil Nancy Morgan z USA. Líbilo se mi, co učí, jak to učí a hlavně používala moderní hudbu. Drze jsem jí požádal o workshop v ČR a ona souhlasila. Při pátrání na internetu jsem objevil i Line dance klub v Lotyšsku a pozval je také. Tento víkendový týdenní workshop s Nancy beru jako zlom. Kulturní dům v Písku praskal ve švech a přijeli tanečníci i z Německa a výprava z Lotyšska. Nancy všem ukázala, že Line dance je úplně něco jiného než jsme doposud znali. Naprostá revoluce!

Z paní z Lotyšska se vyklubala ředitelka kvalifikační soutěže pro MS...

Moc se jí líbila naše předtančení, a tak jsme o tři měsíce později jeli vystupovat k ní na soutěž. A když už jsme tam jeli a byla tam soutěž tak, proč nesoutěžit. Tam jsem potkal zástupce World Country Dance Federation (WCDF) a vše se rozběhlo naplno. Dva roky jsem usiloval o přijetí ČR do federace a souběžně připravoval české Line dance tanečníky. Vysvětlování pravidel, učení soutěžních tanců, stylů, technika… A samozřejmě jsme si sami zkoušeli pořadatelství. Tenkrát se akce jmenovala Písecké dupání. A pak přišlo pozvání na meeting federace, kde jsem musel odprezentovat, jak máme soutěž připravenou, město Písek, kapacitu hotelů atd. A bylo to. ČR byla přijata do federace. Byla to hodina nervů, ale byli jsme dobře připraveni.

Vy ale taky zároveň děláte lektory...

Pořádat soutěž je jedna věc a učit české tanečníky druhá. Sami se musíme učit. Takže jsem šel ještě dál a dnes jsem ředitel National Teachers Association pro ČR. To je asociace se sídlem v USA, která školí lektory Line dance a samozřejmě lektory certifikuje. V ČR jsou 4 lektoři s tímto certifikátem a všichni jsou z TCS Louisiana.

Jaká byla loňská a letošní účast? Kolik soutěžících, týmů a z kolika zemí?

Loňské, první kvalifikační soutěže se zúčastnilo 204 soutěžících ze 14 zemí a zhruba 200 diváků. Letos to bylo 296 soutěžících a zhruba 250 diváků z 15 zemí. V Evropě se kvalifikační soutěže pořádají v 18 zemích a průměr je 200–240 soutěžících. V letošním roce jsme se stali největší soutěží v Evropě.

Co všechno to obnáší takovou třídenní soutěž uspořádat?

V prvé řadě mnoho a mnoho workshopů v ČR, kde učíme soutěžní tance a techniku. To je během celého roku. Někdy v únoru začínáme s přípravou soutěže. Dojednat porotce a objednat letenky. Postupně pak ubytování

pro porotce, poháry, diplomy… Nejdůležitější jsou informace pro soutěžící a diváky. Kde jsou v Písku hotely, restaurace, jak se dostanou z letiště do Písku, zajišťujeme taxi servis atd. Je toho na vyjmenování opravdu hodně.

Chtěl bys někomu touto cestou poděkovat za podporu letošního ročníku?

Rozhodně městu Písek a Jihočeskému kraji. Centru kultury za špičkový servis během víkendu. A samozřejmě skupině TCS Louisiana, protože je to vynikající parta. A také rodičům a kamarádům. Jen díky nim se dá udělat takhle náročná akce.

S kým dlouhodobě spolupracujete?

Teď již dva roky s Melisou Geveling z Holandska. Je to naše osobní lektorka a trenérka.

Jakého úspěchu si letos nejvíce vážíš ?

Vážím si všech úspěchů. Pro skupinu je to důležité. Moc mě těší, že tanečníci Louisiany postupují do vyšších kategorií. Matěj, Marcela a Bára se skvěle zapsali i jako choreografové. Já za sebe si vážím cen za West coast swingovou choreografii Lover, Lover. Získal jsem s ní první místo v Berlíně, Dánsku a Rakousku.

Kde bude nejbližší mistrovství světa?

Je každý rok první týden v lednu, tentokrát to bude v německém městě Kalkar. Někdy v budoucnu doufám bude v Písku. Schválit to musí samozřejmě vedení WCDF.

A co příští rok? Budete znovu v Písku dupat?

Samozřejmě že budeme. Od 31. října do 2. listopadu 2014.

Co bys popřál Písku k Ježíšku?

Spoustu pohody, štěstí a zdraví úplně všem!

LÁĎA BERAN

Czech Open 2013. Foto archiv TSC Louisiana

Sladovna a Prácheňské muzeum připravují na rok 2014 *krásné zážitky*

SLADOVNA

Písecká Sladovna má za sebou skvělou sezónu roku 2013 s veleúspěšnými výstavami PLAY autora Petra Nikla a Mraveništěm Vladimíra Větrovského. Také v následujícím roce se mají na co těšit především rodiny s dětmi.

Foto Vladimír Teringl

Již v lednu bude otevřena originální výstava „Příběh jídla", kterou poskytne slovenská Bibiana, Mezinárodní dům umění pro děti v Bratislavě, výměnou za výstavu o Odysseovi z vlastní produkce písecké Sladovny. Až do dubna tady budou malí návštěvníci moct poznat, jak se potraviny dostávají z místa, kde jsou produkovány, přes celosvětovou distribuci, přípravu v kuchyni až k nim na talíř. Chybět nebude kuchyňské náčiní, jídelní tabule ani gastronomie různých zemí.

Od května do září naplní Sladovnu naučná, ale současně hravá a zážitková výstava o lese. Stávajících 6500 ha lesního majetku města Písek se tím dočasně rozšíří o dalších 1500 metrů čtverečních. Galerii opanují kromě stromů také trpaslíci, víly a další mýtické lesní bytosti.

Zcela mimořádná bude také třetí kmenová výstava, věnovaná obrazovým dějinám Evropy. Vychází z úspěšné publikace autorky Renáty Fučíkové Historie Evropy, která je největším původním vydavatelským počinem pro děti a mládež za poslední desetiletí. Historická témata budou rozpracována do scénických obrazů s důrazem na každodenní život v různých epochách. Děti tak názorně poznají život svých vrstevníků v různých dobách. Chybět nebude ani stroj času.

V malé galerii Sladovny bude i v příštím roce pokračovat cyklus výstav regionální galerie. Těšit se můžeme i na i tradiční workshopy pro rodiny s dětmi, tematicky zaměřené vždy k jednotlivým výstavám. Milovníci literatury se mohou těšit na pokračování Listování z Písku. Získá–li město Písek dotaci na rekonstrukci středové části Sladovny, kde je plánována expozice pivovarnictví, proběhnou stavební práce již v příštím roce.

PRÁCHEŇSKÉ MUZEUM

Prácheňské muzeum nezklame věrné návštěvníky pravidelných výstav ani v roce 2014. Hlavní výstavou v Galerii muzea bude od října do prosince pocta Janu Zachariáši Quastovi, malíři skla a porcelánu, od jehož narození uplyne právě 200 roků. Díla tohoto umělce jsou zastoupena v mnoha muzejních, zámeckých i soukromých sbírkách u nás i v zahraničí a jsou vysoce ceněna. Quast prožil v Písku poslední dvě desetiletí svého života a je pochován na Svatotrojickém hřbitově. U příležitosti výstavy bude vydán podrobný katalog. Písecké publikum jistě potěší také březnová výstava v téže galerii, věnovaná krásám jihočeské krajiny. V září ji pak zaplní restaurovaný historický nábytek restaurátora Petra Johanuse.

V Malých výstavních síních bude v červenci prezentována výstava Ondřeje Fibicha pod titulem „Ve stopách zbožné Práchně". V srpnu ji vystřídá výstava dokumentů jihočeského cestovatele Dana Růžičky nazvaná „Papua Nová Guinea", která svého času slavila úspěch v českobudějovickém muzeu. V říjnu si připomeneme 150 let od narození významného českého kulturního historika, folkloristy a etnografa Čeňka Zíbrta, rodáka z Kostelce nad Vltavou. Připravovaná výstava přiblíží jeho pohnutý životní osud a pracovní nasazení, v druhé – interaktivní – části nabídne jakousi cestu autorovými myšlenkami. V listopadu se seznámíme s tvorbou tří umělců z partnerského města Deggendorf; jsou jimi Siegrid Hacker, Hannelore Frohnholzer a Tobias Weinzierl. V prosinci si písecké muzeum vypůjčí z deggendorfského muzea zcela originální výstavu ptačích budek, která bude výsledkem mezinárodní umělecké soutěže.

Také v Chodbě knihovny proběhne celá řada zajímavých výstav. Jedna z nich bude věnována stému výročí narození světoznámého českého básníka a výtvarníka Jiřího Koláře. Jelikož se jedná o rodáka z Protivína, uskuteční se další výstava o této osobnosti paralelně v Památníku města Protivína, který je pobočkou píseckého muzea. Své publikum si určitě najde také geologická výstava s názvem „Křemen maluje", věnovaná leštěným křemenným žilám z jižních Čech. Starý Písek připomenou snímky místního fotografa Pavla Komase.

Pokračovat budou také Literární odpoledne v Heydukově památníku, přednáškový cyklus i další tradiční akce, jako např. květnové Vítání ptačího zpěvu či říjnový Ptačí festival. V Národní přírodní rezervaci Řežabinec, kde má Prácheňské muzeum pozorovací věž, proběhne na přelomu července a srpna další ročník sčítání ptactva pod názvem „Acrocephalus". Muzejní noc se připravuje na 24. května a tentokrát bude ve znamení Rakousko–uherské monarchie. V prosinci se můžeme těšit na 19. ročník populární předvánoční burzy minerálů, drahých kamenů, šperků a fosilií. K většině výstav proběhnou doprovodné akce jak pro širokou veřejnost, tak také pro školní třídy, kterým se bude věnovat muzejní pedagožka. Prácheňské muzeum rovněž uvažuje o rozšíření služeb pro zahraniční návštěvníky o cizojazyčné audioprůvodce. Pokračovat bude také úspěšně nastartovaná spolupráce s muzei v německých partnerských městech Wetzlaru a Deggendorfu.

MAGDALENA MYSLIVCOVÁ

Na Mraveniště se jezdí až z *Ostravy*

Do Sladovny jsem dorazil večer a s ředitelkou Terezou Dobiášovou jsme si sedli do Mraveniště, kde ještě panoval čilý ruch. Mezi řečí se dozvím, že tu jen dnes bylo 350 dětí. Mravenci Vladimíra Větrovského táhnou a jezdí sem na ně nejenom z Prahy, ale dokonce až z Ostravy. Terezu Dobiášovou jsem vyzpovídal po letní turistické sezoně.

Do Sladovny jste sice nastoupila vloni v srpnu, ale můžete srovnat letošní turistickou sezonu s loňskou? Jako ředitelka i obyvatelka města?
Podle čísel, která jsou k dispozici z loňského léta, se letošní návštěvnost dvoj až ztrojnásobila. Tržby se téměř zdesetinásobily. Více lidí letos navštívilo i infocentrum. Léto se nám letos povedlo díky projektu PLAY, bylo tady Divadlo Continuo, Petr Nikl, loutkové divadlo Buchty a Loutky. Osobně mám pocit, že město ožilo. Bydlím přímo na náměstí, sleduji ho skoro den za dnem a mám pocit, že tu byl letos určitě větší pohyb. Doufám, že turisté si do Písku nacházejí cestu.

Musela jste se nějak trefovat do scénáře Sladovny, který vznikl už s její rekonstrukcí, nebo jsi přišla s vlastním konceptem? Celorepublikové centrum dětské ilustrace tu moc nefungovalo.
Když jsem se hlásila do výběrového řízení, tak se hledal ředitel s vizí. Bylo to úplně otevřené. Tehdy jsem řekla, že by se Sladovna měla i dál zaměřit na dětského návštěvníka, na dětskou knihu a ilustraci. Od toho jsem začala odvíjet program s tím, že jsem do toho přidala svůj pohled a zkušenosti z divadla, odkud jsem přišla. Podobně jako Nikl – vytvářet různá herní prostředí a ty obrázky z knížek rozhýbat.

Hodně vnímám, že tu děláte workshopy pro děti i pro dospělé. Byly tu i předtím?
Když jsem přišla, tak už se nedělaly, ale dříve ano. Snažíme se workshopy více navazovat k aktuálním výstavám. Jsou tu dvě velké skupiny – dospělí a děti. Pořádáme pro ně workshopy oddělené i společné. Přes děti vlastně pracujeme i – když se to daří – s dospělými.

Spolupracujete s místními organizacemi zabývajícími se sociálním a mentálním hendikepem?
Řekla bych, že začínáme. Ale chtěla bych se sociálním tématům v dlouhodobém měřítku věnovat mnohem víc. Pět let jsem pracovala v kulturní organizaci, která se zabývala začleněním cizinců do společnosti. Vlastně už od školy mě umění nezajímá jen po čistě formální stránce, ale jako médium, které dokáže zacházet i s celou škálou společenských a individuálních problémů. Je mi to osobně blízké a důležité. Občas se na mne obracejí spolky, které se věnují specifickým skupinám, udělat tu pro ně nějakou akci. Tomu jsem vždy otevřená a zatím spíš sleduji, jak tu vypadá situace a hledám cestu, jak pomoci víc. V tuhle chvíli se snažím stavět program a podmínky k návštěvě Sladovny tak, aby se jich mohl zúčastnit kdokoliv a aby, ať přijde kdokoliv, s jakýmikoliv speciálními potřebami, byli schopní vyjít vstříc a zážitek umožnit i těm, co třeba nevidí, nechodí, co nemají peníze, rodiče, kteří by je sem vzali.

MRAVENIŠTĚ. Foto Sladovna

To, co se jeví v měřítku Písku jako obrovský experiment, je jinde většinou už známá a vyzkoušená věc....
Je to tak a zároveň není. Beru hodně inspirace po světě a sleduji, co se kde děje. Zvažuju, co a jak tady fungovat může a adaptuju to sem. Ale experiment je to vždycky.

Letos proběhla prezentace sklepení Sladovny a byly představeny komerční záměry, které by měly zaplnit zatím prázdné prostory a přinést do Sladovny peníze. Divadlo Continuo však v létě potvrdilo, že tyto prostory by se daly využívat i jiným způsobem...
Samozřejmě, takovéto prostory se dají využít různě. A není to tak o tom, že se tam něco umístí, ale že se najde člověk, který se o to bude dlouhodobě a dobře starat. Není v možnostech Sladovny, abychom tam Divadlo Continuo nasadili desetkrát za rok. A prostorů, do kterých se dá umístit kultura, je dost. Pro mne by bylo ideální, kdyby v rámci uvažované expozice o sladovnictví byla ve sklepení „hospoda". Zároveň bych ale udržela multifunkčnost toho prostoru, aby se mohl pronajímat na různé akce. Myslím, že je potřeba, aby si ten prostor na sebe vydělal a že se nemůže dál rozšiřovat neziskovost Sladovny. Její návštěvníci by se tu mohli najíst, dát si kafe. Je důležité, aby zde pro návštěvníky vznikla kvalitní infrastruktura. V tuhle chvíli, abychom aspoň nějak uspokojili potřebu koupit si něco k pití, máme tu automat na kávu a studené pití. A už jenom na těchto dvou automatech je vidět, že by tu už teď měla smysl kavárna. Máme tu i obchůdek, aby si děti mohly něco koupit na památku. Když bude Sladovna dál fungovat tak, že lidi budou vědět, že tu vždy najdou něco zajímavého a jedinečného a budou sem za tím jezdit cíleně, tak věřím, že to bude dobré i pro Písek jako celek, pro podnikatele, pro další organizátory a v důsledku na konec i pro ty, co tu žijí: bohatší kontakt se světem, víc návštěvníků se pozitivně odrazí na kvalitě služeb, na množství peněz, které se tu protočí, na blahobytu města, více setkání s lidmi odjinud se odrazí i na mentálním otevření se světu.

Děkuji za rozhovor a přeji Sladovně hodně úspěchů.

LÁĎA BERAN

Jedinečné dědictví na řece *Otavě*

Křižíkova vodní elektrárna v Písku z roku 1887 je nejstarší veřejná vodní elektrárna v českých zemích. Křižík tu zprovoznil i první veřejné elektrické osvětlení – elektřinu dodávala právě tato vodní elektrárna. Od roku 1997 je zpřístupněna veřejnosti. Nový život jí v roce 2008 vdechl Marek Anděl, který zvítězil mezi zájemci o pronájem postupně chátrajícího objektu. Nyní je zde inovovaná expozice historie osvětlení a energetiky, návštěvníci vidí zblízka i výrobu elektrické energie za pomoci původních Francisových turbín.

Marek Anděl (vlevo) s guvernérem ČNB Miroslavem Singerem při jeho návštěvě elektrárny. Foto archiv elektrárny.

Jak vás to vůbec napadlo dát elektrárnu dohromady a kolik Vás na to je?

Byla to náhoda. Město v roce 2007 nabízelo elektrárnu k pronájmu. Jsem původem strojař, a i když to zní podivně, vystudoval jsem i svůj letitý koníček – dějiny umění. Tyto dvě profese se myslím hodí pro provozování historické elektrárny s muzeem. O celý objekt se nás stará celkem pět a je stále co dělat.

Co kromě muzejní expozice dál nabízíte?

Máme zájem poskytovat co možná nejširší služby. Součástí muzea je dnes úschovna zavazadel, půjčovna kol, půjčovna lodiček a na přilehlém ostrůvku jsme vybudovali posezení, kde se návštěvníci mohou občerstvit chlazenými nápoji a nanuky, které nabízíme v recepci muzea. Já vedle toho provádím turisty po městě s výkladem o historii. Zároveň jsme v rámci našich aktivit založili neziskovou společnost Ekologické centrum – Elektrárna královského města Písku, jejímž prostřednictvím pořádáme různé přednášky, semináře a především se snažíme realizovat akce pro veřejnost. Z těch větších se nám podařilo obnovit tradiční turistický pochod Švejkova padesátka, příští rok se uskuteční již čtvrtý obnovený ročník. Třetího se zúčastnilo kolem 1500 lidí na různých pěších trasách, cyklotrasách a nově i na lodích po Otavě ze Strakonic do Písku.

Vidíte nějaký potenciál k dalšímu rozvoji turismu v Písku?

Písek je krásné zachovalé historické město a samo o sobě má obrovský turistický potenciál. Bohužel ho neumíme prodat. Snad všichni vědí, že v Písku je nejstarší dochovaný most ve střední Evropě. Tím to většinou také končí. Turista přejde slavný most tam i zpět, a pokud se předem nepřipravil, už sám moc památek nenalezne. Psávalo se kdysi: Písek město v moři lesů, Jihočeské Athény, Penzionopolis. Písek byl významným turistickým bodem již před sto lety. Myslím, že jako minimum stačí dostat do podvědomí potenciálních návštěvníků města, co všechno tu mohou vidět. Cest k tomu je hned několik. Především u silnic chybí „hnědé“ cedule informující o všech významných památkách ve městě. Dále by pomohly na hlavních tazích kolem Prahy trvalé billboardy zvoucí do Písku s odkazem na www stránky s informacemi o památkách ve městě a o všech akcích, které se v Písku dějí.

Je elektrárna zařazena do nějakého dlouhodobějšího didaktického programu nebo projektu?

Jaký zájem o návštěvu mají školy?

Na jaře otevřeme pro veřejnost, turisty, a především školy přednáškový sál s dataprojektorem, plánujeme pořádat přednášky na různá témata týkající se historie elektrárny a všeho, co s tím souvisí. Pracovali jsme intenzivně šest let, abychom konečně do bývalé vodárny na ostrůvku mohli lidi pustit.

Jak velký výkon elektrárna má a k čemu vyrobená elektřina slouží?

Výkon elektrárny se pohybuje od 10 do 50 kilowat. Vše záleží na stavu vody v řece, sucho i jakákoli větší voda vadí, a na množství nečistot v řece – listí, ledové dřenice a podobně. Elektřinu dodáváme standardně do veřejné sítě.

V loňském roce se opravoval jez nad elektrárnou? Dotklo se jí to nějak?

Minimálně. Došlo k částečnému zanesení vodního náhonu štěrkem při zajímkování vorové propusti jezu, ale to se povedlo stavbařům odstranit. Druhou věcí je, že při letošní červnové povodni byl jez znovu poškozen a nám povodeň udělala rozsáhlé škody na ostrůvku u elektrárny. Dodnes se všechno nepodařilo dát do původního stavu.

Co byste popřál elektrárně k Ježíšku?

Vzhledem k tomu, že už je to hodně stará dáma a každý rok si vyžádá minimálně jednu větší opravu, přál bych jí, aby mohla co možná nejdéle sloužit svému účelu.

PLÁNY PRO ROK 2014:

Sobota 8. března: Písecké maškary. Video z loňského 1. ročníku, kdy přišlo asi tisíc lidí, je ke shlédnutí na *www.piseckemaskary.cz.*

Únor–březen: Benefiční koncert ve prospěch opuštěných zvířat 5. ročník (datum a info na *www.elektrarna.info* a *www.podejtlapku.cz*).

Sobota 12. dubna: Úklid Otavy 7. ročník. Naposledy přišlo 145 lidí různého stáří a sebralo se více než třicet kubíků nepořádku. *Sobota* **3.května: Švejkova padesátka,** 4. ročník obnoveného pochodu. Info: www.josefsvejk.cz.

LÁĎA BERAN

70 let od rozprášení komunity píseckých *Židů*

Písek je město bohaté na památky, většina z nich byla v posledních desetiletích zrekonstruována. Jednou z mála výjimek zůstává doposud synagoga v Soukenické ulici. Písecká židovská obec, rozprášená v době holocaustu, a její příslušníci, zavražděni v koncentračních táborech, jakoby téměř upadli v zapomnění. Ve městě dodnes nenajdeme důstojnou připomínku jejich tragického osudu.

Chodci synagogu často míjejí bez povšimnutí a ne každý ví, jak tragický osud stihl před 70 lety její původní budovatele a vlastníky.

Písecká židovská komunita zažívala od druhé poloviny 19. do počátku 20. století svůj zlatý věk. Mezi její elitou Písku nalezneme řadu významných osobností, z nichž některé se uplatnily i na nejvyšších postech městské správy, jako například radní a později purkmistr Dr. Izrael Kohn (1818-1874). Jiní se proslavili i ve světě, například syn továrníka Gabriela Weinera, Richard Weiner, básník, prozaik a publicista, který svou tvorbou s prvky expresionismu výrazně ovlivnil další generace českých i evropských surrealistických tvůrců.

Prosperita a rozvoj písecké židovské obce se kromě jiného projevily také iniciativou za výstavbu nové synagogy. Roku 1861 byl pro tento účel ustanoven zvláštní výbor a vydány akcie. Brzy se podařilo shromáždit potřebnou sumu 14.000 zlatých. Pro účel stavby zakoupila židovská obec roku 1868 dům č.p. 78 ve Smetanově ulici, který později sloužil jako rabínský dům. Stavba byla dokončena v letech 1869-1870 a je dodnes typická svým orientálním, tzv. maurským slohem, doplněným novorománskými prvky.

Jen o několik let později roku 1879 byl v Písku založen také nový židovský hřbitov na Pražském předměstí. V této době žilo v Písku asi 450 příslušníků židovské obce. Roku 1892 učinili významný krok kupředu, když proměnili německou školu na českožidovskou, první svého druhu v Čechách. Postupně rostl také počet židovských studentů na gymnásiu.

Počátek 20. století byl i v Písku poznamenán vlnou antisemitismu v souvislosti se zde probíhajícím obnoveným procesem s Leopoldem Hilsnerem. Období 1. republiky však bylo časem pokračující prosperity a asimilace židovské menšiny. Synagoga sloužila až do druhé světové války. Již krátce po obsazení republiky ale byl v srpnu 1939 z vyššího nařízení vydán Okresním úřadem v Písku výnos, který zakazoval židovskému obyvatelstvu návštěvu hotelů, hostinců, restaurací a cukráren. V celém městě pro ně byla vyhrazena pouze jedna hostinská místnost. Nesměli navštěvovat veřejnou čítárnu a veřejné lázně, v kině jim byla rezervována jedna lóže atp. Byl vyvíjen tlak na přesídlení Židů na venkov.

V letech 1942 až 1943 byli písečtí Židé postupně deportováni do Terezína. V první pouze tříčlenné skupině byli v červnu 1942 odvezeni dva hlavní funkcionáři náboženské obce, kteří pak v říjnu 1944 pokračovali do Osvětimi, kde zahynuli. V říjnu až listopadu 1942 byla transporty přes Prahu a Klatovy odvezena do Terezína zbývající část píseckých Židů. V databázi obětí holocaustu je evidováno 97 osob pocházejících z Písku, skutečný počet byl však vyšší, protože část píseckých Židů předtím přesídlila na venkov. Během krátké doby po příjezdu do Terezína zemřelo 16 osob nad 65 let. 79 osob bylo od ledna 1943 do října 1944 postupně deportováno dále do Osvětimi, kde je také čekala smrt. Jedna osoba zahynula ve Flossenbürgu, jedna v Dachau, místo úmrtí jedné osoby není známé. Písecká synagoga, původně centrum života zdejší židovské náboženské obce, se v době války paradoxně sama stala nástrojem v rukou zrůdného mechanismu holocaustu. Podobně jako řada jiných židovských objektů byla využita pro shromažďování majetku zabaveného deportovaným židovským rodinám.

Z koncentračních táborů se vrátilo jen několik Židů, přesto se jim podařilo židovskou obec v Písku na krátký čas obnovit a roku 1947 byla uznána státem. V březnu roku 1948 byla rozhodnutím místního národního výboru provedena restituce majetku, odňatého v době války pod tlakem okupace. Židovská rada starších obdržela nazpět rabínský dům, synagogu i židovský hřbitov. Bohoslužebná funkce synagogy ovšem již nikdy obnovena nebyla. Židovská obec byla komunistickým režimem donucena k nevýhodnému prodeji objektu synagogy včetně řady rituálních předmětů.

Poté, co se synagoga definitivně uprázdnila a byla předána do rukou státu, stihl ji osud v té době typický pro podobné stavby: byla přeměněna ve sklad. V roce 1953 ji získal Velkoobchod s oděvním zbožím v Praze, který zde zřídil sklad oděvů. Pro účely skladování byla provedena řada necitlivých stavebních úprav. Modlitební sál byl horizontálně přepažen masivní železobetonovou konstrukcí, čímž vznikla dvě podlaží. Byla odstraněna postranní ramena ženské galerie, vybudován výtah, komín a právě v místě původního Aron-ha-Kodeš vybourán do východního průčelí vjezd pro nákladní auta. Jakkoli byl tento způsob užívání nedůstojný a ostudný, vynutil si alespoň základní zajištění proti zatékání a devastaci, díky němuž písecká synagoga přežila dobu socialismu a na rozdíl od řady jiných jihočeských synagog stojí dodnes. Účelové zabílení stěn bezděky splnilo funkci zakonzervování malované výzdoby interiéru, kterou se tak podařilo unikátně dochovat.

V roce 1990 byla synagoga zapsána jako nemovitá kulturní památka, nenašla však v Písku pokračovatele svých původních vlastníků a v roce 1995 byla i s pozemkem předána Židovské obci v Praze. Někdejší rabínský dům město Písek urychleně prodalo soukromému vlastníkovi, čímž bylo znemožněno obnovení původního přístupu do synagogy ze dvora rabínského domu. Vlastník synagogy připravil ve spolupráci s občanskými iniciativami projekt „revitalizace písecké synagogy“, jehož cílem je obnovit synagogu do původní podoby tak, aby umožňovala konání příležitostných bohoslužeb, současně však mohla sloužit jako kulturní prostor a místo, kde je možné se něco dozvědět o židovské minulosti Písku. Na tento projekt se však doposud nepodařilo získat finance a tak byly v posledních letech realizovány jen drobné údržbové práce. V současné době je správou objektu pověřena společnost Matana, akciová společnost založená Židovskou obcí v Praze pro správu vlastních nemovitostí.

(Článek je výňatkem ze studie autorky v publikaci „Neklidná krajina vzpomínání, konkurenční společenství paměti ve městě“, vydané v roce 2010.)

MAGDALENA MYSLIVCOVÁ

MILOŇ TERČ: Nadšených filmařů ubývá, společnost ovládla *horečka moci peněz*

Filmová akademie Miroslava Ondříčka patří mezi nejvýznamnější kulturní a vzdělávací instituce v Písku. Jaký je její vztah k městu? Který typ absolventů chce vychovávat? A jak dopadl poslední ročník festivalu studentských filmů? Odpovídá ředitel a majitel školy Miloň Terč.

Miroslav Ondříček a Miloň Terč. Foto archiv M.T.

Pro město má vysoká filmová škola nepochybně velký kulturní přínos. Jaké jsou výhody a nevýhody toho „dělat" univerzitu právě v Písku?
Děkuji za uznání. Nevím, jak dalece lidé vnímají fakt, že do Písku přijíždí více než dvě stě studentů, kteří tu utrácejí peníze za ubytování, stravování a další služby. Asi nevýhodou je, že někteří obyvatelé Písku ze školy moc velkou radost nemají. Co chvíli na naše studenty posílají městskou policii, když zaparkují svá auta stejně špatně jako mnozí místní. Na ně však policie nevyjíždí. A výhody? Písek je město s bohatou kulturní tradicí, s geniem loci. Má dobré spojení s Prahou, odkud k nám mnoho pedagogů rádo přijíždí. A taky tu není tolik lákadel a pracovních příležitostí pro studenty. Mohou se tak věnovat studiu víc než třeba v Praze. A já mám radost z toho, že témata pro své filmy si studenti stále častěji hledají právě v našem městě. Vždyť poslední snímek, věnovaný historii města Písku, byl mezinárodní porotou oceněn zvláštní cenou, ač do soutěže přihlášen nebyl.

Plánujete udržet rozsah výuky a počet studentů, nebo se chystáte aktivity školy rozšiřovat?
S dalším rozšiřováním nepočítáme, počet studentů nechceme zvyšovat. Nechceme vychovávat lidi pro pracovní úřady. Známe kapacitu trhu. Pokud zasahujeme do studijního programu, pak jen proto, že reagujeme na vývoj technologií, abychom vychovávali absolventy, kteří budou moci okamžitě nastoupit na místa, vyžadující příslušnou kvalifikaci.

Jak byste popsal vztah mezi vaší školou a FAMU? Je to o rivalitě, nebo spíš spolupráci?
My jsme otevřeni jakékoliv spolupráci. Poměry na FAMU byly v minulých letech takové, že z její strany vznikla zcela nepochopitelná rivalita. Postrádám v ní logiku, neboť jinak bych si musel myslet, že se jedná o „žárlivost". Naše škola má řadu nevýhod proti FAMU: platí se u nás školné, studenti k nám musejí dojíždět, mnozí právě z Prahy. Musejí zde hledat a platit ubytování., atd. Výhodou pak asi je, že jsme nepřistoupili na model dělat umění za každou cenu. Učíme studenty řemeslu. Teprve po jeho zvládnutí se mohou pustit do experimentů. A zdá se, že je to cesta správná, neboť o naše absolventy je na trhu práce zájem. Svědčí o tom i statistika o uplatnění absolventů – tam jsme na špici. A také reference, které na naše absolventy dostávám, jsou velmi příznivé. V tom je asi naše síla. Dalším kladem je pak nepochybně kvalitní pedagogický sbor.

Nejste nuceni, jakožto soukromá škola, brát studenty spíše jako klienty, které si chcete udržet i přesto, že se moc neučí?
To tedy rezolutně odmítám. Tomu se bráníme již při přijímacích zkouškách. Dopustíme–li se při nich nějakého omylu, pak jej napravíme tím, že takové ho uchazeče ze školy záhy vyloučíme pro neplnění studijních povinností.

Vysokou školu provozujete od roku 2004. Změnil se od té doby přístup studentů k učení?
Srovnám–li procento těch opravdu nadšených filmařů ještě z doby vzniku Soukromé vyšší odborné školy filmové na konci minulého století a dnes, musím bohužel konstatovat, že klesá. Jistě je to způsobeno onou nesmyslnou horečkou, která naši společnost ovládla, horečkou moci peněz. Také proto se čas od času stane, že ač je uchazečů mnoho, naše kapacity nejsme ochotni za každou cenu naplnit.

Písek má krásné, zrekonstruované kino, které ovšem zeje prázdnotou, na filmy chodí průměrně tak deset lidí. Podle mého názoru by se návštěvnost zvýšila, kdyby se tam – po vzoru pražských kin – udělal v předsálí pěkný bar, odkud by to měli lidé na filmy kousek...
Myslím, že jistý nesmělý pokus o zřízení něčeho, co se baru snaží podobat, již byl učiněn. Při nedávno skončeném 13. ročníku Mezinárodního festivalu studentských filmů Písek 2013, který naše školy pořádají, jsme takovou aktivitu zaznamenali. Samozřejmě k tomu, co máte na mysli, to má daleko. Vyžadovalo by to jisté stavební úpravy, které by zvukově odizolovaly promítací sál. A také zásah schopného architekta. Pak by to asi kinu mohlo prospět.

Nestálo by za to vytvořit jakousi synergii mezi vaší institucí a kinem Portyč, potažmo městem? Dokážete si něco takového představit?
Spolupráci si dokáži představit. Vždyť ona v jisté podobě již existuje. V kině Portyč se odehrává hlavní program již zmíněného mezinárodního festivalu studentských filmů. Kinu pak můžeme nabídnout programy složené z úspěšných festivalových filmů, nebo z tvorby studentů našich škol.

Zmínil jste se o Mezinárodním festivalu studentských filmů, ze kterého se postupně stala významná každoroční kulturní událost. Jak jste byl letos spokojený s jeho průběhem?
Letošnímu ročníku předcházely dosti náročné přípravy. Téměř do poslední chvíle jsme nevěděli, jaký bude finální rozpočet. Některé příspěvky byly schváleny až měsíc před začátkem festivalu. Bohužel tyto peníze už často nejde využít tak, jak bychom si to představovali, neboť ti, které bychom rádi na

festival přizvali na nějakou zajímavou besedu, přednášku či představení, mají diáře plné minimálně půl roku dopředu. Dalším faktorem byl malý zájem o přípravu ze strany studentů. Nebylo jednoduché je vyburcovat k činnosti, ale nakonec se to podařilo a výsledek stál, myslím, za to. Že se festival líbil, svědčí dopisy, které jsme po jeho skončení dostávali. Například paní doktorka Zaoralová, bývalá programová ředitelka KVIFF, která je již pravidelnou účastnicí festivalu, zdůraznila výrazně rostoucí kvalitu festivalu.

Není trochu škoda, že se první dva soutěžní bloky filmů na MFSF promítají v pátek odpoledne, kdy je ještě většina lidí v práci?

Důvod je jednoduchý – měli jsme pocit, že festival bude zajímavý i pro studenty a pedagogy místních škol, proto jsme jim nabídli časy v době výuky. Stejně tak přímo koncipované vzdělávací programy jako je „Seznam se bezpečně 2“. Bohužel, přestože jsme osobně pozvali ředitele i studenty, účast byla malá. Ti, kteří přeci jen dorazili, byli nadšení.

Ze samé podstaty MFSF vyplývá, že do Písku každý rok přijede řada studentů filmové vědy ze zahraničí. Jak naše město vnímají?

Více studentů je z řad aktivních tvůrců, nikoliv vědců. Pokud vím, město Písek se jim líbí. Ti, kteří přijíždějí opakovaně, si pochvalují, jak město roste do krásy. Vnímají jeho polohu, urbanismus, historii i genia loci. Pokud mají nějaké výhrady, pak k tomu, že angličtina tu ještě zcela nezdomácněla a také služby, např. v hotelech, mají co dohánět.

ONDŘEJ BLAŽEK

Filmáci v Jitexu

To, že je Písek městem filmu s dlouholetou tradicí, není nic nového. Potvrzuje to zdejší Filmová akademie Miroslava Ondříčka i její festival studentských filmů. S píseckými filmáky jsem v kontaktu už několik let a jsem rád, že tu jsou. Nabízím vám rozhovor s jedním z nich, režisérem Tomášem Lygou.

Tomáš Lyga

Kdo jsou UM a DK?

Underground Movie a Dominik Kučera Photography. Jsme sdružení mladých nezávislých umělců, kteří se snaží působit prozatím převážně v jižních Čechách. Problém s audiovizuální tvorbou v Čechách je ten, že je nekvalitní a to bychom rádi změnili. Za sebou máme již několik sezón maturitních plesů, party, festivalů, svateb a mnoho dalšího.

Proč jste tedy přesně vznikli?

Z našich maturitních plesů jsme si odnesli velice špatně pořízený záznam, ať už šlo o video nebo fotografii. Sami jsme v tu dobu byli přesvědčeni, že to zvládneme lépe, takže jsme se rozhodli, že chceme maturitním třídám nabídnout levnější a hlavně kvalitnější služby, které na místním trhu podle nás chybí. Od maturitních plesů už to byl jenom krůček k dalšímu natáčení, až jsme si nakonec měli možnost vyzkoušet vše a v tuto chvíli jsme připraveni to dělat na profesionální úrovni.

Co bude náplní?

Naším cílem je spojit ty nejlepší filmaře, fotografy, reportéry, organizátory a další lidi pohybující se v tomto odvětví, abychom měli možnost komukoliv nabídnout služby v jakémkoliv rozsahu, a to šité přímo na míru. Ať už se jedná o portrétové fotografie, či organizace festivalu pro větší počet lidí. Kdo bude co potřebovat, to jsme schopni zajistit. Převážně se momentálně soustředíme na plesovou sezónu, což zahrnuje maturitní videa, záznamy z plesů, živé projekce, osvětlení, ozvučení nebo fotografie. Není ale problém zajistit propagační videa firmám, reklamy, záznamy svateb, stavbu pódií, nasvícení nebo nazvučení koncertu, propagaci a následně foto video záznam z celé akce. Zároveň budujeme nový prostor v Písku, který bude sloužit jako ateliér. V blízké době bychom měli být schopni nabídnout klientům možnost natáčet případně fotit před plátny různých barev v pohodlném takřka domácím prostředí.

David Kajtman

Dominik Kučera

Máte už nějaké reference?

Nejlepší reference vám asi dají lidé, se kterými jsme pracovali. Pokud se však budete chtít podívat na něco sami z pohodlí vlastního domova, určitě nás najdete na www.lygatomas.com nebo www.dominikkucera.com. Také aktivně fungujeme na FB–profilech Underground Movie a Dominik Kučera's Photography.

Jakou podporu má filmařina v Písku?

Písek je v podstatě brán jako město filmu. Už jenom to, že jsou tady v podstatě dvě filmové školy. Občani města Písku jsou na filmaře zvyklí, takže se tu dá velice dobře pracovat a tudíž rozvíjet. Asi nejlepším příkladem, pokud jde o podporu města, Mezinárodní festival studentských filmů, který se tento rok opravdu vydařil a už se pracuje na dalším ročníku.

Už máte nějakou zakázku?

V tuto chvíli jsme objednáni na asi dvacet maturitních plesů, pracujeme na několika reklamách apřipravujeme absolventský film.

Kde vás lidé najdou?

Na party, na baru, pod barem, v backstage a nebo v naší domácí stanici Halabala café. Nicméně většinu času nyní trávíme v našem novém ateliéru v Jitexu. Najdete ho ve stejné budově, ve které sídlí Taneční centrum Z.I.P.

LÁĎA BERAN

Občan a plán města

A je to tady. Jde do tuhého. Město Písek zveřejnilo na svých stránkách první návrh nové podoby připravovaného územního plánu. Jedná se o zásadní strategický dokument pro naše město. Říká, co kde bude, kam bude město expandovat, kde může stát třeba bazén, kolik vznikne ve městě nových mostů, jestli vám mohou v obecném zájmu vyvlastnit váš pozemek nebo jestli mohou za vaším domem postavit golfové hřiště, panelák nebo třeba fabriku.

Přes všechny snahy je pozdě na obecné řečnění. Návrh vám striktně diktuje, dokonce více než současný územní plán, co v budoucnu smíte či nesmíte dělat na vašich pozemcích. Lze očekávat ještě další lítou řež, což je při tvorbě územních plánů běžná věc, která vyvolá změny předloženého návrhu, které budou prosazovat ostřílení matadoři na podporu svých zájmů v území. Už není čas moc besedovat, musíte se začít aktivně zapojovat a nejlépe se sdružovat k hájení vašich zájmů v území. Jste naším městem donuceni začít podávat oficiální připomínky, jinak svojí šanci něco v Písku a vašem bezprostředním okolí změnit promarníte.

Protože v Písku nepochopitelně chvátáme, a šanci vypracovat dobré zadání jsme již promarnili, zákon vám dává již jen dva řádné šance. Jedna je právě teď, do 19. 12. 2013, kdy můžete podat jakoukoli připomínku k předloženému návrhu u městského architekta. Poslední šance bude při oficiálním veřejném projednání upraveného návrhu, což lze očekávat cca za 4–5 měsíců, kde už je většinou na všechno skoro pozdě. Na veřejném projednání máte ale silnější nástroje v ruce. Kromě podání připomínky můžete podat i námitku, ta má daleko větší váhu a musí být odůvodněno její případné zamítnutí. Tu ale může podat jen někdo, a ne vždy je jí nakonec vyhověno.

Jak je to vlastně s novým územním plánem Písku

Návrh se zpracovává na základě zadání, které bylo v Písku trochu bez povšimnutí nešťastně odsouhlaseno zastupitelstvem na jednání 26. 4. 2012. Je velice obecné, nekonkrétní, a vlastně vůbec neříká nic o tom, jaký budoucí Písek chceme. Ku škodě věci se jedná pouze o byrokratické cvičení na 38 stran, konstatující pouze obecné pravdy a citace různých předpisů a norem. Dobrý územní plán ale potřebuje dobré zadání. Je to přeci logické, musíme přeci nejprve vědět, co vlastně chceme, a pak teprve hledat cesty jak toho dosáhnout. Na místo toho Rada města Písku dopředu deklarovala, že zásadním důvodem pro pořízení nového územního plánu je možnost vymezení nových rozvojových ploch, které pouhá další změna současného územního plánu neumožňuje. Trochu málo na tak zásadní strategický dokument, ne? Druhým důvodem je, že do roku 2020 dle stavebního zákona musíme mít nový územní plán. Původně to bylo do roku 2015, ale novelou byl termín prodloužen a my svou šanci vypracovat dobré zadání dostali, ale nevyužili.

Jaký je vlastně smysl územního plánu? Architekt Petr Lešek říká: *„Úředník by řekl: územní plán má vypořádat individuální požadavky v území podle zákonného postupu. Nic víc. Co ale získáme, pokud budeme požadovat pouze splnění zákona? Zákon přece určuje nejnižší laťku, nutné minimum. Je ochranou proti špatnému, nikoliv požadavkem na dobré. To co splní zákon se tak dá oznámkovat jako dostatečně = 4. Stačí městu Písek územní plán, který je pouze dostatečný? A dále: územní plán by neměl být pouze vypořádáním požadavků, měl by být dohodou mezi občany města o tom, jaké město chtějí mít. Vždyť co jiného se dá jako taková společná smlouva použít? V západní Evropě právě takto územní plány fungují.“*

Výběr zpracovatele

Vypracovává se na základě již zmíněného zadání, které připravilo město. Pak bylo třeba vybrat někoho, kdo návrh vypracuje = zpracovatele (projektanta) územního plánu. Jak je u nás v oblibě přistoupilo se k věci metodou vybereme toho, kdo bude nejlacinější. Co ale kvalita? Je to asi tak, jako kdybych kupoval dům. Přijdu a řeknu: Chci ten nejlacinější dům. Jaký ale asi bude? Těžko říci „musím si koupit ten nejlacinější, co mi nabídnou, abych dodržel své slovo“. Že mi bude malý, že bude na špatném místě, že to bude ruina a budu muset do ní následně investovat…? To přeci nevadí. Hlavně že jsem dodržel původní stanovená kritéria. A obdobně tomu bylo i při výběru zhotovitele nového ÚP v Písku. Zastupitelé odmítli výsledky Ideové architektonické soutěže na koncept řešení nového územního plánu pro Písku, kterou realizovali v roce 2008. Po dvou pokusech výběru o nejnižší cenu nakonec rada města 16. 8. 2012 schválila staronového zpracovatele územního plánu, urbanistu Petra Vávru z Prahy. Finální vysoutěžená cena je 898.900,– Kč. Na zpracování by měl strávit 9.467 hodin = cca 95,–Kč/hod (bez DPH) = hodnotu práce urbanisty, odpovědného za zpracování kvalitního plánu rozvoje našeho města (v tom mají být i provozní náklady kanceláře).

Srovnáme-li cenu za kontraverze budící územní plán v Ústí nad Labem, kde byl v roce 2008 vybrán stejný zpracovatel za cenu 28.820.000,– Kč při potřebě na zpracování 42.050 hodin = cca 685,–Kč/hod (vycházíme z údajů www.stoptunelum.cz)? Proč takový nepoměr? Jak je to vůbec možné? Že by ceny v krizi klesly na sedminu? Nevšiml jsem si. Jsou dvě možnosti, buď sníží rozsah odvedené práce a tím i podstatně ovlivní kvalitu nového územního plánu, případně jen aktualizuje již to, co má v počítači – to jsou ale potom poněkud nerovné podmínky pro všechny uchazeče. Nebo je možné, že cena není úplná a bude se v průběhu prací zvyšovat a bude jí muset někdo zaplatit (kdo, o tom bych nerad spekuloval). Ani jedno řešení není dobré pro Písek.

Nový územní plán jsme tedy zadali metodou koupě zajíce v pytli, bez možnosti ovlivnění kvality, i přesto, že se jedná o urbanistu, který pro Písek kreslí již bezmála dvacet let územní plán a jeho změny.

Diskuse s veřejností

Postupuje se tak, jak nám zákon káže. Veřejnost je převážně seznamována s procesním postupem a na posledním jednání 19. 11. 2013 jí je předkládáno již prakticky hotové řešení a debata se vůbec nevede o tom, jaký vlastně chceme Písek mít. Vím, je to těžké téma, když se zeptám některého z našich 27 zastupitelů, jsem přesvědčen, že tovalná většina z nich také nedokáže definovat. Proč tedy neoslovíme někoho, kdo nám

s tím pomůže? Kvalitních organizací věnujících se zapojování veřejnosti do tvorby strategických dokumentů za účasti veřejnosti máme v Čechách několik. Navržený územní plán nás bude spíše omezovat svými striktně nadiktovaným funkčními regulativy, které stejně nikdy nedokáží postihnout pestrost našeho budoucího života ve městě, a žádnou podstatnou kvalitu pro nás a generace našich dětí v území nám nepřináší. Odvážné vize z architektonické soutěže jsme odmítli a jiné nemáme.

Má naše město zájem s námi tvořit vizi pro naše území?

Ač nerad, musím konstatovat, že spíše asi ne, a to především v základních koncepčních otázkách, jako například: Kam se má město rozvíjet a za jakou cenu, kolik obyvatel má v Písku žít v roce 2020, 2030, 2040… Máme se neustále rozšiřovat do šířky, když již 30 let prakticky stagnujeme na stejném počtu obyvatel, a zvyšovat nároky na dopravní infrastrukturu, parkování ve městě a údržbu veřejných prostor silnic, sítí, osvětlení, odpadů…, nebo půjdeme cestou „zahušťování“ a intenzifikace stávajícího města = menší nároky na provozní náklady města a komfort života ve městě za cenu převrstvení některých částí města jinou, třeba vyšší zástavbou? Jak řešit dopravu či parkování, kde postavit aqvapark, co s opuštěnými areály kasáren, Jitexu, Elektropřístroje… Jak zacházet s řekou ve městě a jejím potenciálem a jak eliminovat nešvary, které nám přineslo rozetnutí města na dvě části průtahem I/20, jež odsoudilo čtvrtě Václav, Hradiště a Putimská vysoká výlučně na dopravu autem pro návštěvu města? Chceme a potřebujeme nové severní a jižní obchvaty města a je jejich poloha správně navržená?

Víme ale, co návrh přináší?

Spoustu otázek předložený návrh nového územního plánu neřeší, některé řeší jen částečně. Myslím si, že většina z nás to neví a zveřejněný návrh nikterak nepomůže se v tom zorientovat.

Co je tedy stěžejní v návrhu. Z 90 procent došlo k překreslení stávajícího územního plánu, a to i včetně nenaplněných navržených věcích, jako třeba rozšíření sídliště Jih směrem k přeložce, rozšíření severní průmyslové zóny před městem na další louky. Nové je ale především doplnění města v prostoru za přeložkou na kopci za nádražím mezi Putimskou Vysokou a Hradištěm, včetně doplnění nového jižního obchvatu města. Je to dobře nebo špatně? Dle mého to moc dobře

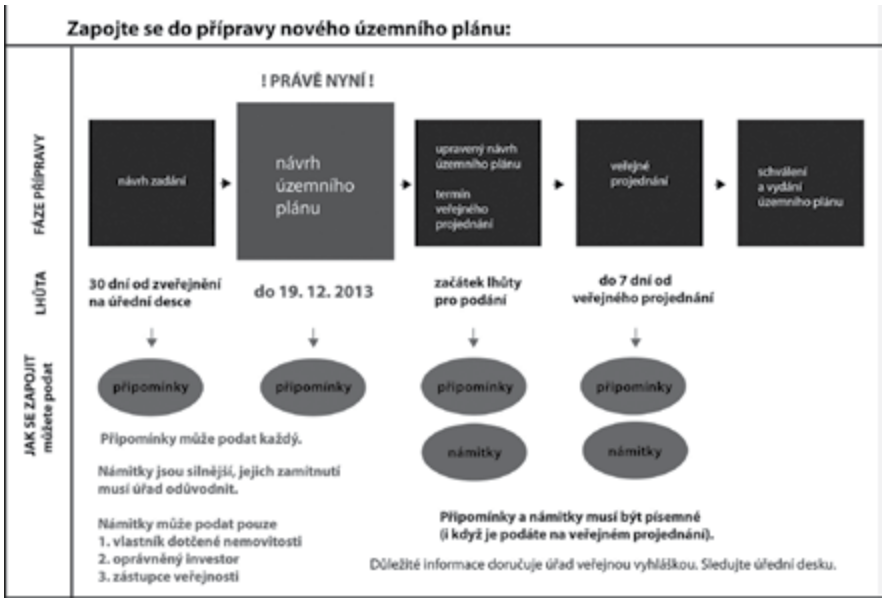

není. Nejprve je třeba stavět v prostoru před přeložkou a zvyšovat zástavbu uvnitř města, pak teprve bude opodstatněné se rozšiřovat do okolí. Je třeba upřednostňovat jiné druhy dopravy, než je pouze doprava automobilová: MHD, pěší, cyklodopravu v rámci města a zajistit novou větší prostupnost pro tyto druhy dopravy. To v návrhu bohužel nenajdeme. Trasy městských obchvatů mají jít co nejdále od středu města, tak aby bylo možné ještě ve vnitřním kruhu případně realizovat další zástavbu. Nevyužité „brownfields“ je třeba znovu začlenit do organismu města.

Žijeme v době, kdy se mnohdy územní plány stávají spíše překážkou rozvoje území. Lidé se většinou zajímají jen o své pozemky. Chtějí prosadit co nejvýhodnější podmínky pro jejich využití. To jsou valná většina těch, kteří se v současnosti o územní plán zajímají. To je ale málo. Takzvaný pozemkový urbanismus totiž kvalitu našeho města nikam neposune. Musíme debatovat o principech využití s lidmi, kteří v místě žijí, a ne jen s těmi, kdo je vlastní.

Ve srovnání s nadčasovým a pro naše město naprosto zásadním prvním regulačním plánem z roku 1895 od ing. Novotného a Müllera je současný návrh nepřehledný, nečitelný a postrádá silnou a jasnou vize, na kterou budou naše děti v budoucnu hrdé. Tento regulační plán přišel s návrhem podoby města tak, jak ho prakticky známe dnes, po 100 letech. Odvážně vytýčil základní schéma ulic navazující na historické centrum. Hlavní kostru postavili na vyznačení Husova, Mírového, Smetanova a Václavského náměstí, které doplnili sítí ulic, které vytýčili dnes známou blokovou zástavbu. Pro svou velkorysost ji naši předci povětšinou realizovali pouze nízkopodlažní zástavbou (Houpačky, Amerika, Václav), která by dnes klidně ve stávajících blocích unesla zastavění intenzívní, cca pětipodlažní zástavby, stejnou jako třeba v Komenského či Kollárově ulici nebo třeba na Žižkově, v Karlíně či na Vinohradech v Praze. Posuďte sami. Protože nemáme odvahu do stávající struktury sáhnout, obestavujeme a rozšiřujeme města dále (sídliště Portyč, Jih, Logry, Na Spravedlnosti, Hradiště... a novodobé satelity Putimská Vysoká, Václav, V Oudolí, Smrkovice...). Tím se prodlužují dostupné vzdálenosti ve městě a zvyšují nároky na dopravu.

Vize?

Přál bych si přehledný, jasný a jednouchý nový územní plám se silnou vizí. Nemusíme mít přeci za každou cenu územní plán za 4. Já se domnívám že přijatelné je tak maximálně za 1– až 2. Co s tím uděláme? Přesvědčíme zastupitele, aby ještě vše přehodnotili, nebo nám pak nezbude nic jiného, než se aktivně zapojit do připomínkování předkládaného návrhu územního plánu formou podávání připomínek, a v následné fázi podáváním námitek s větší právní silou k prosazením požadavků.

Pokud nemůžete podávat námitky (o důvodech podrobně na www.piseckysvet.cz), můžete buď přesvědčit někoho, kdo je podat může a podá je za vás, nebo začít jednat o ustanovení tzv. zástupce veřejnosti. Ten pak za vás může podat místo připomínky námitku, což je podstatný rozdíl. Je ale třeba sehnat minimálně 200 podpisů k předem určené tzv. věcně shodné připomínce. Věcně shodná připomínka se má jednoduše týkat konkrétního shodného tématu, kupř. nesouhlasu s výstavbou silnice nebo satelitního městečka. Tak hurá do toho. Jedná se přece o budoucnosti našeho Písku.

MARTIN ZBORNÍK

MICHAL MIŽIGÁR: Romové, dejte šance svým *dětem!*

Dvaadvacetiletý Michal Mižigár, kterému jeho přátelé říkají Mižu, je Rom z Písku, který je na svou národnost hrdý a zajímá ho vše o Romech, jejich historii a kultuře. I proto si po ukončení Obchodní akademie v Písku zvolil za studijní obor romistiku na Filosofické fakultě Univerzity Karlovy. Má rád historii a dobré knihy, miluje cestování a cizí jazyky. Je nejstarší ze čtyř sourozenců, mladší jsou Jan, Anna a Sabina.

Co vás přivedlo ke studiu romistiky na Univerzitě Karlově?
Ke studiu romistiky mě přivedla touha po znalostech o romské historii, jazyku, osobnostech. Co Čech má možnost se naučit o sobě ve škole během devíti let, Rom nemá kde. Já ještě pocházím z doby, kdy se na základních školách neobjevovalo v osnovách na prvním stupni vůbec nic. Na druhém stupni už jsme se něco o Romech učili v rámci občanské výchovy. Co mě přivedlo k romistice, to byl hlavně i zájem o jazyk, jeho dialekty a historii. Většina informací je z odborných knih vědeckého charakteru a člověk, který to nestuduje, se v tom nevyzná.

Michal Mižigár

Jaké jsou vaše další aktivity?
Jsem hlavně koordinátorem vzdělávacích projektů v občanském sdružení Miret (Mezinárodní Iniciativa pro Rozvoj Etnické Tvorby), který založila zpěvačka a hudebnice Ida Kelarová. Snažíme se pomáhat romským dětem, nejen aby si dokončili základní vzdělání a pokračovali ve studiu. Občas jezdím dělat besedy a přednášky, doučuji romské děti, aby se dostaly na střední školy, a momentálně se snažím pracovat s romskou mládeží i u nás v Písku.

Popsal byste romskou komunitu v Písku?
Vím, že Romové žili v Písku před válkou, kdy ještě kočovali. To byli původní čeští Romové, kteří pak byli deportováni do obce Lety a ti, kteří přežili, byli deportováni do Osvětimi. Po válce začali komunističtí náboráři nabírat Romy z východního Slovenska, aby pracovali ve fabrikách a později začali přijíždět i Romové za západního Slovenska. Jsou to odlišné skupiny Romů, každá má svůj jazyk. Ti z východního Slovenska mluví ještě romsky, ti ze západního Slovenska spíše záhorackým dialektem slovenštiny, protože v této části Slovenska romština vymřela. V Písku žije podle mého odhadu asi 500 až 600 Romů. A žije tu i jedna rodina maďarských Romů.

Co nejvíc trápí a těší Romy v Písku?
Největší problém, který slyším od většiny Romů, je diskriminace, ze které vzniká u Romů nezaměstnanost a z toho zase zadluženost a jiné věci. Romové se naopak mohou radovat z toho, že nyní je v Písku cílevědomější mládež, studují na SOU či středních školách, jako jsou Obchodní akademie, Střední průmyslová škola a jiné.

Jaké jsou podle vás nejzásadnější problémy romské komunity v Písku?
Myslím, že tu jsou tři hlavní problémy: toulající se mládež, nevzdělanost a diskriminace. Kvůli toulající se romské mládeži může narůst napětí mezi lidmi ve městě. Nevzdělanost se projevuje s diskriminací nejvíce na pracovním trhu, z čeho samozřejmě vzniká nezaměstnanost a z ní zadluženost a sociální vyloučení.

Proč jsou například Romové v Českém Krumlově vcelku dobře integrováni do společnosti, kdežto v jiných městech to bývá problém? Daly by se z toho převzít zkušenosti i pro Písek?
Určitě dalo. Radní Českého Krumlova si uvědomovali, že komunistický režim Romy naučil na dávky, dával děti do zvláštních škol, a proto se hned po roce 1989 začali o své Romy starat, zatímco v jiných městech je vystěhovávali z center na sídliště a za města. Takto vznikly vyloučené lokality. Proč se v Českém Krumlově takto zachovali? Je to logické. Český Krumlov je krásné město, jsou tam památky, jezdí tam mnoho cizinců a tam si nemohli takové problémy dovolit. Začali Romy podporovat v podnikání. Dneska jsou známé tamní romské penziony či restaurace Cikánská jizba, kde je k poslechu živě tradiční romská hudba a lidé si tam mohou dát romské speciality, nebo třeba halušky. Písečáci jsou závistiví, nechtěli podpořit ani komunitní centrum. Tady v Písku by to nemohlo vůbec fungovat!

Jak vnímáte nedávné události v Českých Budějovicích a v dalších městech? Proč se majorita vůči Romům začíná stále více vyhraňovat?
České Budějovice a jiná města jsou důkazem toho, že Romové v českých krajích nejsou moc vítáni, až přímo nenáviděni. V Budějovicích vyvolala demonstrace s prominutím blbá dětská rvačka. Lidé žijí z předsudků o Romech, které podporují média pobuřováním veřejnosti proti Romům s neověřenými zprávami. K tomu ještě takové lži jako například: paní říkala, že jedna cikánská rodina, kterou zná, pobírá sociální dávky třicet tisíc měsíčně! To vyvolá v pracujících lidech závist a tím to vše začíná, ale nikdo si nic neověří a každý všemu věří. Co mohou udělat pro lepší soužití Romové? Ať posílají své děti do školy a starají se o ně, jak se má, aby se netoulaly po ulicích.

V čem vidíte největší přínos neziskové organizace Naděje, která pomáhá především romským dětem? Jak je využívána a vnímána Romy?
Největší přínos vidím v přípravě romských dětí do základních škol, to si chválí hlavně maminky, to slyším velmi často. Generace školáků tento klub využívá coby prostor, kde si mohou zahrát na klávesy a trávit volný čas. Naděje neposkytuje služby jen Romům, ale i Neromům.

Byl jste zastáncem vzniku komunitního centra na sídlišti Portyč. Proč se podle vás zvedla tak silná vlna nevole a nepochopení?
Neřekl bych, že to bylo ze strany písecké majority nepochopení, ale touha chtít Romy nepochopit a vůbec jim nedat žádnou šanci. Lidé si myslí, že na Romy jdou velké peníze, že pobírají vysoké sociální dávky, což není pravda. Komunitní centrum mohlo sloužit jako místo pro mládež, která den co den postává na nábřeží Otavy před kinem a před bývalou hospodou Platan ve Dvořákově ulici. Nevím, proč by to měly děti zničit? V Palackého sadech bylo

piano, romské děti tam hrály celé dny. Lidem se to líbilo. Ukradl to piano někdo, zničil to? Maximálně ho mohli rozladit ti, co hrát neumí. Dokonce na Facebooku se objevovaly kladné statusy o romské mládeži s pianem, ale proč? Protože každý má dělat to, co ho baví. Jinak chci říci, že většina romských dětí pochází ze sociálně slabších rodin. Tyto rodiny jsou v situaci, jakou si ostatní lidé neumí představit. Ti Mají jediný cíl: aby se jejich děti dobře najedly a mohly jít do školy se svačinou. Není to o tom, že rodiče o ně nemají zájem, ale musí řešit jiné věci, a proto není kladen důraz na vzdělání. S dětmi se musí pracovat v rámci aktivit, které je baví a tím je můžete motivovat, ale to není otázka jednoho dne. Právě proto mohlo být komunitní centrum užitečné.

Michal Mižigár v romské osadě Rakúsy, překládání při natáčení dokumentárního filmu

V České republice jsou desítky neziskových organizací, které se snaží více integrovat Romy do společnosti. Jaký dopad mají podle vašeho názoru jejich snažení a aktivity?

Ano, jsou zde organizace, které rozjíždí super etnobyznys a své povinnosti si odfajfkují. A pak tu jsou organizace, které potí krev, pracují úmorně a setkávají se s mnoha překážkami. Nejhorší je, že v České republice se finance, které jsou v EU určené na romskou problematiku, nevyužívají, jak mají. Bohužel končí někde nahoře a neziskové organizace nemohou pracovat, jak by měly. A třeba u nás v Písku se díky závistivým občanům tyto finance nemohly použít na komunitní centrum. Lidé si myslí, že se pomstí Romům, ale to není pravda. Musí se dělat vše, aby Romové chodili do běžných škol, měli vzdělání a uplatnili se na trhu práce, jinak to bude pořád ten samý kolotoč. Bude se dokola rodit nová nezaměstnatelná generace Romů a budou na tom doplácet právě tito lidé, kteří pracují. A to se netýká jen Romů, ale všech, kteří jsou sociálně slabší či jsou sociálně vyloučení. Ale jak vidím, tak lidem vyhovuje na ně celý život doplácet a organizovat pro stát drahé pochody proti Romům. Tito lidé vlastně ubližují sami sobě a svým dětem.

Proč jsou jiné národnosti v České republice vnímány většinou pozitivněji než Romové?

Pozitivně u nás nejsou vnímáni jen Romové, ale například i Židé. Tyto dvě skupiny lidí žijí na území naší republiky už několik staletí. Lidé už v historii byli proti Romům. A proč? Ve střední Evropě je to celkem pochopitelné, zde žádá jiná etnika kromě Romů a Židů nežila, a proto Češi vůbec nejsou připraveni na multikulturní společnost. Důkazem jsou úspěšní Romové, kteří se prosadili na trhu práce v západní Evropě, kde žije více národností a Romové tam nikomu nevadí.

Co lidem podle vás na Romech nejvíce vadí?

Myslím, že většinové společnosti na Romech nejvíce vadí, že děti postávají venku a řvou, což je pochopitelné. Dále uznávám, že ne všichni Romové jsou stejní, jsou mezi námi i tací, kteří nám dělají ostudu, ale takové lidi najdete v každém národě. Nejvíce většinové společnosti vadí na Romech už jenom to, že jsou Romové. Většinová společnost raději přijme Vietnamce, Mongolce, Ukrajince a další jiné národy, bude obdivovat jejich kuchyni, tradice, ale ty romské ne, už jen kvůli tomu, že je to romské. Nejhorší ale je to, že samotní Romové se stydí za svou kulturu, protože byla po celá staletí většinovou společností hanobena, zesměšňována a ponižována. Většinová společnost má problém, který se nazývá předsudek a ten je dědičný z generace na generaci.

Co by se s tím dalo dělat?

Je třeba dát do školních osnov více informací o multikulturalitě, nesegregovat děti ve školství, dát Romům práci, aby se mohli setkávat s většinovou společností. Musí dojít k interakci, k výměně názoru, tyto dvě skupiny lidí musí zažít situaci, aby si měly co říct třeba i v pracovní formě a to už otevírá brány, protože ten Gádžo (Nerom), pozná, že ten Rom není až tak špatný, jak si o něm myslel. Těžko ale k tomu dojde dnes, kdy romské děti jsou ve zvláštních školách a Romové zastávají podřadné práce jako dlaždiči, pracovníci v městských službách, schované pomocné síly v kuchyních, protože by to jídlo v restauraci lidé jinak nejedli... To se musí zlomit.

Mezi lidmi se stále ozývají hlasy, že je u nás špatně nastavena sociální politika státu, a že Romové jen využívají či zneužívají sociálních výhod...

To slyším všude. Ať Romové sociálních dávek využívají či zneužívají, je tady pořád jeden problém, který se nevyřeší během dvou tří generací. V historii se pořád někdo o Romy staral, ať už negativně nebo pozitivně. Neměli možnost plánovat domácí rozpočet a naučit se hospodařit. Ještě před padesáti lety Romové na východním Slovensku nedostávali mzdu ve formě peněz, ale ve formě jídla na několik dnů od sedláků, u kterých pracovali. Nebylo kde se naučit plánovat a hospodařit na celý měsíc. Poté tito Romové byli po druhé světové válce verbováni do Čech a zde dostávali peníze. A tři, čtyři dny po výplatě už žádné peníze neměli. To byla ta neschopnost hospodařit. Nebyla úmyslná, ale z neznalosti. Představme si, kolik času na to měli neromští sedláci, aby se naučili hospodařit. Kolik uplynulo generací? K tomu ještě mějme na paměti, že Romové celou dobu čelili různým omezením a zákazům, například před válkou nesměli navštěvovat větší města nebo jezdit vlakem. Nechci říci, že se to týká všech Romů. Třeba v u nás v Písku se některé rodiny za minulého režimu měly velice dobře.

Proč je tu ale problém se sociálními dávkami?

Komunistický režim doslova ničil romskou kulturu, hanobil ji, zesměšňoval a ponižoval. O tehdejších cikánech (záměrně malé „c“) se nemohlo mluvit jako o Romech, ale jako o sociálně a kulturně zaostalých občanech Československa jenom kvůli tomu, že mluvili romsky a měli jiný způsob života. Byly to předsudky, nadřazená a etnocentrická neznalost romské kultury. Raději Romům vypláceli čtyřicet let sociální dávky, umísťovali děti do škol, sterilizovali ženy, vybírali od dětí korunové pokuty ve škole za romské slovo, které neuměly říct česky. K tomu ještě automatické přesouvání romských dětí do škol a poté do fabrik. Romové si to nemohli uvědomovat, protože to pro

ně byl lepší život než na východním Slovensku, kde ještě dodnes existují chudobné chatrče v osadách bez elektriky, vody atd.

Je těžké pro Romy sehnat a udržet si v Písku práci? Dalo by se odhadnout, kolik píseckých Romů se snaží si práci aktivně hledat a pracují?

Úkolem romisty není počítat, kolik Romů je na sociálních dávkách, ale zkoumat kulturu a jazyk. Na to, co se ptáte, odpoví lidé ze sociálního odboru či úřadu práce. Ale co já vím, tak pro Romy je velice složité sehnat, ale i udržet si práci, a to i v době, kdy není krize a nejen v Písku. Je mi líto, jak často slýchám „Zítra jdu na pohovor a uvidíš, že mě nevezmou. Přes telefon ti řeknou, že ano, je tam volné místo a na vrátnici už mi řeknou, že místo je obsazené…" Tato odmítnutí jsou velice demotivující a nedivím se, že pak někteří Romové totálně přestanou věřit, že by mohli mít lepší práci a vzdávají boj už předem. Obdivuji, že jsou schopni dojít na další pohovor. Kolik Romů se snaží aktivně vyhledávat práci, to vám přesně neřeknu, protože to vědí přesně na úřadě práce, ale je jich většina. Důkazem toho je, že je většina pracujících Romů v městských službách.

V čem mohou být Romové přínosem pro společnost, co mohou nabídnout?

Romové nemusí být přínosem, oni už jsou přínosem. Nejen pro tuto společnost, ale pro celý svět. Bohužel Gádžové zde mají problém s Romy. Nejsou schopni si přiznat, že ten úspěšný Rom, se kterým mluví, je jeden z těch, které nemají rádi a ihned mu povědí, že je výjimka a budou ho chválit až do nebes a nabízet mu lepší místo mezi neromy a ať zapomene na svou rodinu. Řekl jsem to docela tvrdě... Tím nechci všechny neromy odsoudit, ale pořád ukazuji, že každý nerom má v sobě tuto tendenci, třeba si ji ani neuvědomuje. Bohužel samotní Romové pak tomu přihrají tím, že se stydí za svůj původ. Mezi Romy nejsou jen významní muzikanti, kteří ovlivnili neromskou hudbu v Evropě a ze kterých čerpali významní hudební skladatelé, ale i spisovatelé, režiséři, pedagogové, profesoři, lékaři, právníci, učitelé, manažeři a zdravotní sestřičky, a také dost studentů. Ale jak říkám, většina z nich chce mít „klid" a dobře placenou práci, tak ze sebe udělají cizince. Bohužel to takto funguje. Myslím si, že o všem vypoví tento příklad na jedné romské rodině. Rodiče jsou takzvané Husákovy děti ze 70. let, mají tři děti. Otec podniká v dláždění. Žijí si na slušné úrovni a mohou si dovolit jet na dovolenou do Egypta. Tam se potkávají s Čechy, se kterými si rozumí a prožijí skvělou dovolenou. Matka rodiny se mi pak chlubila, jak s nimi vycházeli pěkně. Já jsem se jich schválně zeptal, jestli ti lidé o nich věděli, že jsou Romové. „Zbláznil ses, oni byli samí doktoři, právníci a vystudovaní lidi, a já řeknu o sobě, že jsem Cigánka." Svým neromským přátelům řekli, že jsou Italové či Řekové. Jak mnoho Romů se stydí za svůj původ!

Co byste vzkázal Romům a celé společnosti?

Romům, aby dávali šance svým dětem, posílali je do škol a aby se nestyděli za svůj původ. Za co se stydí? Že se narodí a už umějí dva jazyky? Že předkové Romů ve starověké Indii žili ve vyspělé civilizaci, kde fungovala kanalizace, bazény, písmo, zatímco evropské národy ještě kočovaly? A většinové společnosti bych chtěl vzkázat, aby nevěřila všem polopravdám o Romech a neházela všechny do jednoho pytle. Všem lidem bych chtěl vzkázat, že nejsme nic jiného než lidi.

ZBYNĚK KONVIČKA

Pohlednice z Říma

Věčný Řím nemusí hledat svoji superstar. Je zde jako ikona v krámcích s turistickými cetkami, jako omílaná stálice v proudu informační zábavy. Její bílý plášť je vítanou kořistí nadržených chytrých telefonů. Nová římská superstar má velkolepý stadion, který v kleštích své barokní kolonády dokáže sevřít několik tisíc fanoušků. Dostanou se sem sice zdarma, ale jen pokud se procpou úzkými trychtýři detektorů, které před pódium po klidných peckách vyplivávají nahuštěné venkovní šílenství.

Hlavní stage je dokonale nasvícena hřejivým římským sluncem, které na pozadí plasticky modeluje nebesky bělostnou, přepychovou a pekelně drahou kulisu chrámu sv. Petra. Žádná burácivá, blikající světelná show neposadí diváky na zadek tak spolehlivě jako tenhle ukrutně mlčící majestát. Před začátkem vystoupení fanoušci ke své nelibosti stahují vlajky a transparenty. Bouřlivým potleskem vítají křehkou, zestárlou a tiše mluvící římskou superstar. Napjatě poslouchají její řeč o lidskosti, která chybí.

Po poklidném představení přichází výbuch extáze. Všemi chtěná římská superstar nasedá do vozítka a klestí si cestu hledištěm. Nese s sebou vlnu křiku a houf k nebi zdvižených fotoaparátů, rozpačitě se na ně usmívá a kyne jim rukou.

Fanoušci neví, že za hodinu už má jiné vystoupení. V uzavřené, menší, lepší společnosti a mezi lepšími chytrými telefony. Navenek zde panuje méně emocí, je cítit méně potu, více parfému, ale zato stejné množství nenasytné touha přiblížit se trůnu, mít exkluzivní zážitek. A takto i zítra a takto každý den. Osvětlován záblesky fotoaparátů hledí František do sálu. A jen Bůh ví, co před sebou vidí – on, největší římská superstar.

ONDŘEJ BLAŽEK, t.č. v Římě

INZERCE

Studenti gymnázia v Evropském parlamentu

Koncem října navštívili studenti píseckého gymnázia Evropský parlament ve Štrasburku. Nejelo se jen tak. Jedná se o projekt EUROSCOLA, který má vybraným studentům ze všech členských zemí ukázat funkci této instituce. Program vede studenty ke komunikaci v cizím jazyce i k rozvíjení jejich představ o EU, přičemž si sami vyzkoušejí funkci europoslanců.

Foto EUROSCOLA

Na základě soutěže je z každého členského státu vybrána dvacetičtyřčlenná skupina, jež si rozdělí témata, která se budou ve Štrasburku projednávat. Mezi tato témata patřila například budoucnost Evropy, migrace obyvatelstva, finanční podpora členských států atd. Studenti v přípravné fázi konzultovali své projekty s učiteli, kteří je zároveň připravovali.

Po příjezdu do Štrasburku před budovu Evropského parlamentu byli studenti krátce provedeni po areálu. Následovalo zasedání v parlamentu, kdy byl přítomen předseda parlamentu a dokonce jeden z poslanců, jimž mohli studenti klást své dotazy ohledně EU. Díky přítomným tlumočníkům bylo možno jednání poslouchat v angličtině, němčině a francouzštině.

Po obědě v poslanecké jídelně byli studenti rozděleni podle témat, která zpracovali v průběhu svých příprav. Pracovní skupiny byly utvořeny tak, aby v každé byli zástupci všech přítomných členských států EU ve vyrovnaném počtu. Tyto skupiny měly za úkol společně rozvinout myšlenku tématu, které jim bylo zadáno a najít společně jeho řešení. Po návratu do sněmovny si každá skupina studentů zvolila svého zástupce, který představil jejich projekt a zástupce, který odpovídal na dotazy ostatních studentů ohledně projektu. Po obhajobě následovalo společné hlasování, přičemž se studenti sami rozhodli, zda návrh podpoří.

Účast byla opravdu hojná, sešlo se přibližně tři sta studentů z dvanácti členských zemí, a tak byla poslanecká sněmovna ve Štrasburku téměř plná. Na cestě žáky doprovázeli dva vybraní učitelé z jejich školy. Ti měli také svůj celodenní program. Akce byla vydařená a česká výprava si domů odvezla nezapomenutelné zážitky. Více o programu EUROSCOLA a činnosti Evropského parlamentu pro studenty se dozvíte na stránkách *http://www.euroscola.cz/* nebo na jejich facebookovém profilu.

JAN MATĚJKA, Gymnázium Písek

Přijďte si v úterý popovídat o fotkách a o focení

Skupina TeriFoto Sokola Písek byla založena v roce 2007. Je to skupina kamarádů fotografů, kteří se pravidelně scházejí každé úterý od 18 hodin v prvním patře Sokolovny (Tyršova ulice 395) v Písku a povídají si o fotkách a o focení. Kromě vlastní výtvarné fotografické činnosti se věnují mládeži a začínajícím fotografům, jsou iniciátory a pořadateli dětských mezinárodních fotografických soutěží, workshopů a výstav.

Skupina TeriFoto
Sokola Písek

„Jsme seskupení, které je otevřené zájemcům o fotografii všech věkových kategorií a je vhodné i pro začátečníky. Nezáleží na fotografickém zaměření. Zastáváme názor, že i rodinné snímky nebo snímky z dovolené mohou být focené s láskou a v co nejlepším výtvarném i technickém provedení. Přivítáme i ty, kteří chtějí začít, případně poradíme s výběrem vhodného fotoaparátu.“

www.tiskteringl.cz/terifoto

MALOVÁNÍ
PROVÁDÍME VEŠKERÉ MALÍŘSKÉ A NATĚRAČSKÉ PRÁCE BYTOVÝCH I NEBYTOVÝCH PROSTOR
Bohaté zkušenosti a malbou a nátěry schodišť bytových domů.
Klasické i speciální malby, techniky a dekorativní omítky.
Nátěry fasád, renovace, tónování, stěrky, štuky,
Válečkování, izolování skvrn, vyspravení prasklin a děr.
Nátěry oken, dveří, radiátorů, okapů, lazury, patinování, fládrování, písmomalířství. Nátěry dřeva, zdí, betonu, oceli, kovu. Zednické opravy a práce ve výškách.
Provádíme veškeré přípravné práce, stěhování. Vše předem pečlivě zakryjeme a oblepíme, dohoda úklidu.
Předem konzultace a cenová nabídka ZDARMA.
VYUŽIJTE INDIVIDUÁLNÍCH SLEV!
VEŠKERÉ INFORMACE NA:
Adam Kosohorský
mobil: 602 120 173
e-mail: info@natla.cz
www.natla.cz
NATLA

INZERCE

INZERUJTE NA WEBU
www.piseckysvet.cz

ANKETA: Turistická sezóna 2013

1) Jak hodnotíte letošní sezonu v porovnání s loňskou?
2) Co byste změnili, aby Písek navštěvovalo více turistů?

SOHO CAFÉ

A) Co se týče turistů, tak myslím, že loňská byla lepší. Nemůžu říct, že nějak o hodně, ale měli jsme letos pocit, že turistů tu vloni bylo víc, hlavně rusky mluvících. Řekl bych, že to bylo taky počasím. Lidi si najdou cestu do města spíše v horším počasí a letošní léto bylo extrémně teplé, takže lidi jsou víc někde v přírodě a u vody. Na náměstí je totiž v takovém horku a bezvětří fakt nesnesitelně. Zaregistroval jsem nárůst českých turistů. S některými jsem se dal do řeči, takže od nich vím, že si kupují různé víkendové zájezdy přes „slevomaty". Celkově musím říct, že poslední dva roky byly určitě znatelně lepší než roky předtím.

B) Myslím si, že by tu mělo vzniknout něco nového, co do Písku přiláká turisty nejenom kvůli památkám. Četl jsem něco o Sladovně a krokodýlech a neříkám, jestli je to správně nebo špatně. Ale myslím, že nějaká podobná atrakce by turisty do města přilákala.

HOTEL BIOGRAF

A) Podle naší statistiky byla letošní turistická sezóna o trochu lepší než loňská. Nevím, zda to bylo tím, že Písek slavil tento rok výročí 770 let a konalo se tady více akcí a doprovodných programů, to nedokážu říci. Nicméně jsme se snažili využít popularity jednotlivých akcí, které v Písku probíhaly, k oslovení turistů. Zřejmé ale je, že větší počet přenocování byl také důsledkem změny naší marketingové strategie a zacílení na určité skupiny klientů.

B) Co změnit, je těžké specifikovat, spíše bychom se měli zaměřit na spolupráci jak s kanceláří destinačního managementu, tak i jednotlivých subjektů, kteří působí v cestovním ruchu a gastronomických zařízeních, a společně zjišťovat potřeby a přání nejen turistů, ale i cestovních agentur a kanceláří. Z toho pak vytvořit turistický produkt, které by byl zajímavý a žádaný. Ze strany města (KDM) by určitě měla být jasně daná témata (příběhy) města, tak, aby oslovila turisty: Švejk, Zlatonosná řeka, Město filmu... To vše už tady bylo, ale podle mého názoru je třeba si vybrat jedno, dvě témata a dlouhodobě a systematicky je propagovat a rozvíjet. Pokud budeme mít skvělé téma, můžeme dále pomoci městu v jeho propagaci, vytvářet pobytové a zážitkové balíčky, programy na tato témata, atd.

Další částí, na kterou by se určitě nemělo zapomínat, je turistika kongresová. Město Písek má určitě zajímavé prostory (Sladovna, kulturní dům), kde by se různé kongresy, workshopy a další akce mohly uskutečnit. Zde je také nutná vzájemná spolupráce, město může poskytnout prostory pro kongresy a subjekty (hotely, restaurace) své služby a ubytovací kapacity. Pokud jsou kongresy a další akce vícedenní, tak je téměř jistý nárůstu přenocujících návštěvníků.

ZLATNICTVÍ IZABEL

A) Je to určitě horší než vloni. Ukazatelem jsou nejenom tržby, ale i celkový pohyb turistů na Velkém náměstí v letním období.

B) Více akcí, které by oslovili nejenom písecké, ale přijeli sem i lidi odjinud. A s tím souvisí i větší a nápaditější reklama našeho města jako turistické destinace.

ČEDOK PÍSEK

A) Letošní sezona je pro nás ve své poslední čtvrtině, kdy začínáme prodávat „zimní" zájezdy, tj. lyžování, lázně, wellness, exotiku a podobně, takže zatím nelze jednoznačně říci. Co se týká hlavní, letní sezony, tam můžeme říci, že zůstala na úrovni let minulých. Propad na jedné destinaci je vyvážen vyšší poptávkou po jiné. Je vidět, že dovolená se pro Čechy stala fenoménem, který si i přes případné ekonomické problémy neodepřou. V některých segmentech však stále vnímáme poptávku po kratším pobytu, jednodušších službách, to je po levnějším produktu. Překvapil mě výrazně větší zájem o nákupy dovolených „v první minutě".

B) Ve zkratce: Absence destinačního managementu, který by měl mimo jiné řešit problém čistoty ve městě, nočního hluku a vandalství, absence klidové zóny v centru, zaměření kulturních akcí na cílové skupiny turistů (ne píseckých návštěvníků), jednodušší dostupnost centra z tranzitních komunikací, parkování, časování rekonstrukcí, cílená propagace... Je toho hodně.

PRÁCHEŇSKÉ MUZEUM

A) Sezóna 2013 je horší než v minulém roce. Pokles návštěvnosti v muzeích a památkových objektech je všeobecným trendem.

B) Je třeba se více postarat o turisty – levné a dobré jídlo (především o víkendech).

KŘIŽÍKOVA ELEKTRÁRNA

A) Oproti roku 2012 se na letošní sezóně, zejména u nás ve vodní elektrárně, podepsala červnová povodeň, která přišla v době školních výletů a poškodila zároveň veškeré vybavení na ostrůvku u elektrárny. Vše se postupně opravuje a dokončené molo pro obnovenou půjčovnu lodiček bude až na sezonu 2014.

B) Je nutné trvale, po celý rok, vhodnými způsoby propagovat Písek jako destinaci kde nalezne zajímavý aktivní či pasivní odpočinek každý, bez ohledu na věk, a zároveň je třeba propagovat hlavní informační kanál o destinaci Písecka, tedy konkrétní webové stránky, kde turista nalezne veškeré informace, včetně mnoha atraktivních akcí zde se konajících, přehledně a zajímavou formou prezentované. Zároveň je potřeba ve městě zlepšit značení navigace k jednotlivým památkám. Současných pár „neviditelných" cedulek turista většinou skutečně nevidí, protože jejich hlavním cílem je nerušit, ne být vidět a informovat. Konkrétní příklad: turista jdoucí od náměstí na Kamenný most či opačným směrem vůbec netuší, že velká zelená budova stojící kus proti proudu v řece na dohled je nejstarší veřejná vodní elektrárna v Čechách. Často slýcháme výtky typu „Kdybychom úplně náhodou neodbočili do stínu stromů kolem řeky, tak nevíme, že tady máte takové unikátní muzeum. Proč tam nedáte nějakou ceduli?" A co váženým turistům našeho města máme říkat? Víte, my nesmíme. On na tu promenádu, co sem vede, má autorské právo pan architekt Lapka. On místo staré cedule, která stála před jeho zásahem mnoho let u Kamenného mostu, novou ceduli nevymyslel, a tak tam není a podle jeho slov nebude, protože do jeho autorského díla nesmí ani město bez jeho souhlasu zasahovat. Má to logiku stejnou, jako když si nechám od pana architekta postavit dům a téměř v něm nebudu moci žít… Bojím se, že ještě pár architektonických soutěží, byť vedoucích k podstatnému zvelebení, a vedení města se bude chodit ptát architektů, jestli milostivě dovolí koš na odpadky nebo stojan na kola.

PIZZERIA SAN MARCO

A) Plus mínus stejně. Turistů je dost, ale že bychom pocítili menší nebo větší tržby, to nemohu říct. Je to srovnatelné s loňským rokem.

B) Více akcí, které přilákají i turisty a nejenom místní. A nemám na mysli jen v létě, ale celoročně. Třeba motokárová dráha na Hradišti by si zasloužila větší pozornost, aby se zde mohlo konat více závodů s mezinárodní účastí a naplnily se hotely.

INTERHOTEL AMERIKA

A) Hotel jsme koupili nebo vlastně převzali až koncem června, takže můžu hodnotit až od té doby. Ve srovnání s minulým rokem bylo ale od začátku července do konce sezony více hostů. Květen a červen byl naopak slabší než loni.

B) Podle mých krátkých zkušeností by bylo dobré více akcí typu filmových a kulturních festivalů a ostatních kulturních nebo sportovních akcí a soustředění. Pak samozřejmě akce jako bylo mistrovství světa v in–line hokejbalu, ale i menší sportovní turnaje a jiná vícedenní sportovní klání.

CENTRUM KULTURY PÍSEK

A) Samozřejmě neznám porovnání turistické sezóny v číslech, ale můj dojem je, že tato oblast začala poslední léta pěkně stagnovat. A je to především proto, že skončily akce, na které by sem návštěvníci přijeli a hlavně tady zůstali. Stále přeci platí, aby tady bydleli, jedli, utráceli peníze. Skončil Festival nad řekou, Mistrovství republiky mažoretek, omezilo se Kulturní písecké léto, chybí stanový camp pro vodáky... To vše zákonitě musí ovlivnit turistický ruch.

B) Těch oblastí je celá řada, ale já vidím velkou možnost, a to v „grantové politice“ města a v realizaci koncepce kultury a cestovního ruchu. Myslím, že peněz v grantech je dostatek, ale rozdělování považuji za tragické. Připomínám, že nejsem nijak do grantů zainteresován a Centrum kultury žádat o granty nemůže. V každém případě nevidím důvod oddělovat granty na kulturu a cestovní ruch. Tyto dvě oblasti spolu tak úzce souvisí, že je nelze separovat. Jednoduše řečeno, město by mělo jasně určit, které akce podpoří, které jsou významné, a to by mělo být součástí naprosto jasné koncepce.

KNIHKUPECTVÍ ELIM

A) Letošní turistickou sezonu můžeme hodnotit vzhledem k nárůstu tržeb a počtu zákazníků v našich obchodech velice pozitivně.

B) Druhou otázku si dovolím otočit a odpovědět, co by se dle mého názoru dělat nemělo. Považuji za velice nešťastné úvahy o omezení dopravy v centru. Obávám se, že spolu s vytlačením aut z centra dojde také k vytlačení jeho návštěvníků, a to jak turistů, tak místních. A mrtvé centrum bez pulzujícího života, tak jako tomu bylo počátkem 90. let, kdy podobný experiment v Písku probíhal, si snad nikdo nepřeje. Nebo snad ano?

Anketu připravil LÁĎA BERAN

INZERCE

Křižovatka ulic Harantova a 17. listopadu je skvělou ukázkou toho, jak rozvážně by se mělo přistupovat k zástavbě nevyužitých ploch ve městě.

Příběh dvou nároží

Ještě před pár lety zde proti sobě stála dvě prázdná nároží, dnes však na jednom spatříme červený bytový dům s prodejnou v přízemí, na druhém pak garáže.

Podíváme–li se na fotografie obou míst, je na první pohled zřejmé, která ze staveb veřejný prostor oživila a která naopak degradovala. Zatímco červený dům organicky uzavřel a ucelil jeden blok, přízemní garáže naopak do protějšího nároží vnesly nenapravitelný chaos.

Zřejmě hlavně kvůli tomu, aby okolní domy nepřišly o některá ze svých oken, zde místo normálního domu (třeba i s větším počtem garáží v přízemí a podzemí) vznikl jakýsi zub, mrtvý prostor, postrádající jakýkoli nápad a přitažlivost. Z původně klidné křižovatky se navíc s přílivem nových aut stalo místo, které si začíná říkat o semafory.

V době, kdy se vážně přemýšlí o zastavení proluky vedle pošty garážovým domem, by případy těchto dvou nároží rozhodně neměly zapadnout. Ukazují totiž, jak lze městský prostor výrazně oživit, ale také bohužel nezvratně poničit.

ONDŘEJ BLAŽEK

INZERCE

MĚSTSKÉ SLUŽBY PÍSEK S.R.O.

POHŘEBNÍ SLUŽBA

MĚSTSKÉ SLUŽBY PÍSEK s.r.o.

NEPŘETRŽITÝ PROVOZ VČETNĚ VÍKENDŮ A SVÁTKŮ

Pohotovost	604 221 737
Žižkova ul.	737 206 711
Lesní hřbitov - mobil	603 831 021
Lesní hřbitov- kancelář	382 212 011
E-mail:	hrbitovy@ms-pisek.cz
WWW:	www.ms-pisek.cz

ZAJIŠŤUJEME KOMPLETNÍ SLUŽBY

ZAJISTÍME OD EKONOMICKÝCH AŽ PO LUXUSNÍ POHŘBY
KLIENT MÁ PRÁVO VYBRAT SI POHŘEBNÍ SLUŽBU

JSME DRŽITELEM CERTIFIKÁTŮ ISO 9001 LL-C (Certification) ISO 14001 LL-C (Certification) OHSAS 18001 LL-C (Certification)

SPOLEČNOST
PRO ČESKO-NĚMECKOU
SPOLUPRÁCI PÍSEK, o.s.

Společnost pro česko-německou spolupráci Písek, o.s.

Budějovická 102/5, 397 01 Písek
e-mail: pisek.gesellschaft@email.cz

předseda: Ing. Jan Neubauer , tel.: 776 207 247
místopředsedkyně: Mgr. Magdalena Myslivcová, tel.: 739 348 550

Společnost pro česko-německou spolupráci Písek je občanské sdružení, založené před šesti lety skupinkou píseckých dobrovolníků s cílem navazovat kontakty a rozvíjet přátelství s občany německých partnerských měst Wetzlaru a Deggendorfu. Každým rokem uspořádá společnost za podpory města Písek a Česko-německého fondu budoucnosti na patnáct samostatných akcí, především výměnných uměleckých výstav, přednášek, koncertů, workshopů a setkání členů zájmových skupin a spolků. Snahou je také zprostředkovat zájemcům kontakty a pomoci jim s organizací či dorozuměním.

Je krásné zbavit se zábran vůči cizímu jazyku, osvojit si ho a být schopen se dorozumět za hranicemi vlasti. Naší němečtí sousedé si toho velice váží a oplácejí nám přátelstvím. Ostatně i u nich přibývá těch, kteří se díky této motivaci s vypětím všech sil snaží naučit základy češtiny. Ať už fotografové, výtvarníci, hudebníci, tanečníci, školní mládež či senioři, společné zájmy překonávají bariéry, vznikají srdečná osobní přátelství a oběma stranám se tak otevírají nové zajímavé možnosti.

Máte-li chuť se k nám přidat, podílet se na přeshraničních akcích a zlepšit si v praxi své znalosti němčiny, neváhejte nás kontaktovat.

INZERCE

Písecká ODS k dění v našem městě

Stejně jako ostatní politické strany i Občanská demokratická strana dostala možnost sdělit vám, čtenářům Píseckého světa, své názory na dění v našem městě Písek.

Město Písek trvale dostává ocenění města pro byznys, nejlepší místo k žití apod., a jistě právem. Není moc míst, kde je tolik kulturních a sportovních zařízení a tolik možností vyžití. Nezaměstnanost v Písku je dlouhodobě pod jihočeským průměrem, město nabízí i velice kvalitní školství, a to nejen žákům a studentům z Písku.

Považoval bych tedy za nefér, ve svém příspěvku vyhledávat to špatné a vytvářet iluzi konfliktu. Je však několik věcí, které považujeme za zásadní a nutné pro zvyšování konkurenceschopnosti města.

Zásadní je podpora místních podnikatelů a živnostníků. Příklad si můžeme vzít kousek za hranicemi, kde dodnes funguje mnoho krámků s místním zbožím, centra měst žijí nejen přes pracovní týden, ale i o víkendech a svátcích, předzahrádky slouží hostům kaváren a restaurací i v zimních měsících. Jsem přesvědčený, že zájem našich lidí o tyto služby je stejný, jako je tomu v nedalekých německých a rakouských městech, je třeba pouze podnikatelům nepřekážet a neházet jim klacky pod nohy.

Naše město má i mnoho podnikatelů, kteří konstruují, vyrábějí a navrhují vlastní zboží. Většina z nich nikdy nedostala podobné pobídky jako nadnárodní firmy a společnosti v průmyslové zóně. Jsme přesvědčeni, že je potřeba pomáhat a věnovat minimálně stejnou péči místním podnikatelům, kteří dokázali své firmy udržet v našem městě v dobré i horší době, nikdy nepřemýšleli o odchodu a stále vytvářejí pracovní příležitosti pro občany našeho města.

Přemýšlíme–li o konkurenceschopnosti, nesmíme zapomínat na rozvoj našich dětí a udržení si kondice nás ostatních. Stále se debatuje o městském bazénu a stejně tak o všesportovní hale. Mnoho turnajů může v Písku proběhnout jen ve stísněných či provizorních podmínkách, doba akvaparků je také pryč. Většina lidí si začala uvědomovat, že se v bazéně nechce prohánět na skluzavce, ale že si chce zasportovat, maximálně dojít do vířivky a sauny. Proto chceme dále jednat o společné všesportovní hale s plaveckým stadionem.

Nejdůležitější témata současnosti jsou však bezesporu:

- *navrhovaný územní plán* – stanoví do budoucnosti, jak se nám ve městě bude žít, co obětujeme pro budoucí rozvoj, a co se naopak budeme snažit ochránit. K územnímu plánu budou veřejná sezení. V zájmu každého z nás je potřeba se těchto sezení účastnit, shánět si informace a nenechat politiky, aby plán ovlivňovali jen oni sami.
- *infrastruktura našeho města Písku* – s rozvojem mobility obyvatel, ale i podnikatelských aktivit je zapotřebí udržovat veškeré stávající komunikace v dobrém stavu a přemýšlet, jak posílit některá místa, kde vzniká dopravní zúžení a následné zahuštění dopravy, a odlehčit jim. Za velmi dobrý nápad považuji lávku mezi Sv. Václavem a Hradištěm.

VLADIMÍR HOMOLA, předseda oblastního sdružení ODS Písek

ONDŘEJ ŠMÍD: Od Novozélanďanů si můžeme půjčit životní *optimismus*

Ondřej Šmíd, bývalý redaktor regionálních deníku, si splnil cestovatelský sen. Zabalil denodenní kolotoč v redakci a vypravil se na druhý konec světa poznat Zemi dlouhého bílého oblaku – jak domorodí Maorové říkají Novému Zélandu. Během patnácti měsíců sbíral zkušenosti a cestoval po exotických ostrovech s velmi přívětivým obyvatelstvem, z nichž bychom si podle jeho slov mohli vzít příklad. Osmadvacetiletý novinář své poznatky z této země pravidelně zapisoval do svého internetového blogu, díky němuž byl ve stálém spojení se svými přáteli a dalšími čtenáři. Ondřej Šmíd je svobodný, miluje rybaření, fotografování, dobré knihy a samozřejmě cestování.

S Novozélanďanem Mattem na vrcholu spící sopky Mt Taranaki (2518 m.n.m), Ondřej Šmíd vpravo.

Na úvod se chci tak trochu obligátně zeptat, co tě vedlo k cestě na druhý konec světa?

Velká nespokojenost. Už jednou jsem to objasňoval na svém blogu Zbytečné řeči a lépe už bych to asi nevystihl. Jednou jsem se probudil a zjistil jsem, že v životě stojím někde, kde stát nechci. Sice jsem zdravý, ale nemám partnerku a vůbec ne milující. Že mám sice práci, která mě baví a myslím si, že má smysl a je prospěšná, ale nenaplní peněženku a ocenění své snahy se člověk také nedočká. Zjistil jsem, že stagnuji jako pytlík chipsů na střeše. Zjistil jsem, že pracuji už více než tři roky, a kromě každodenního stresu nemám nic. Zjistil jsem, že stárnu, a přitom nevím o životě nic, ačkoliv jsem kdysi chtěl cestovat a vědět mnohem víc, vlastně chci dodnes, a že za pár let se mi už nikam chtít nebude. Zjistil jsem, že zvratky, které ze svých útrob vrhá obluda zvaná současnost v České republice, nedokážu už déle snést, že se nejsem schopen přenést přes všeobecnou negaci. Vzbudil jsem se a řekl jsem si: dělej s tím něco, nebo tady zaživa shniješ a jednou toho budeš litovat, život máš jen jeden. A tak jsem vyrazil, o cestování vlastně ani tolik nešlo, spíš o něco jako vnitřní očistu.

Jak dlouho ti trvaly přípravy na cestu a co vše bylo třeba zabalit s sebou?

Od rozhodnutí do odletu na Nový Zéland jsem měl čtyři měsíce na přípravu. Ale zase jsem to nechtěl přehánět, protože když člověk jede na místo, o němž ví úplně všechno a je na všechno připraven, také si ho plně neužije. Informace jsem tak sbíral velice pomalu, četl jsem si průvodce, ve kterém je naštěstí tolik nesmyslů, že přehlcení přesnými informacemi nehrozí, prohlížel internet a po mailu jsem si dopisoval s Čechy, kteří v té době už na Zélandu byli, a snažil se zmírnit svoji nervozitu před odletem. Takže příprava byla spíše psychická. A do krosny jsem si jako dvě hlavní věci dal svoji zrcadlovku a notebook.

Kolik by si případný zájemce měl připravit peněz do začátku, kdyby chtěl podniknout podobnou výpravu?

Zpáteční letenka se dá pořídit klidně za 25 tisíc korun. Kdo chce ale jet na Nový Zéland na delší dobu, musí mít podle imigračních pravidel na účtu peníze odpovídající 4200 novozélandských dolarů, takže skoro 70 tisíc korun. Nový Zéland se tak brání proti lidem, kteří přijedou bez prostředků a mohou pak skončit na ulici. V praxi ale většinou úředníci na letišti doklad nevyžadují. Ale slyšel jsem i o případu, kdy jeden z Čechů požadované peníze neměl a letěl nedobrovolně domů.

Je těžké sehnat na Novém Zélandu sezónní práci? Jak nás Čechy coby pracovníky vnímají?

V létě a na podzim to není vůbec těžké. Poptávka po pracovnících je značná a tak berou skoro všechny. Ale v zimě je to v některých místech opravdu těžké, práce je málo a lidí hodně. Třeba v zimě, která na Zélandu vrcholí v době českého léta, jsme hledali práci měsíc. To byly dost těžké časy. Ale my Češi máme na Zélandu opravdu dobrou pověst, jeden pěstitel ovoce mi třeba prozradil, že Čechy zaměstnává velice rád, protože jsou pracovití a umí anglicky, zatímco třeba Číňany rád nemá, protože se chovají často arogantně a jejich angličtina bývá tragická. Snažil jsem se chovat slušně a předat pověst, kterou jsme si na Zélandu vybudovali, svým následovníkům takovou, jakou jsem ji převzal. Snad se to povedlo.

Co vše si na ostrovech dělal?

Začal jsem s trháním kiwi, pokračoval prořezávkami vinných keřů, sběrem chřestu, třešní, broskví, meruněk a nakonec jsem trhal mandarinky. A vždycky jsem plnými hrstmi jedl plody, které jsme sbírali. Slyšeli jste fámu, že se na třešně nemá pít, jinak poběžíte rychle na záchod? Nesmysl. Dva měsíce jsem každý den snědl minimálně kilo třešní a normálně dodržoval pitný režim, protože slunce opravdu pražilo, a nikdy se mi nic nestalo. Tak buď jsem divný já nebo ty třešně. Možná i proto se vozí do Hongkongu a Japonska a stojí snad až 80 dolarů za kilo.

S jakými lidmi – „spolupracovníky“ či „spolucestovateli“ ses tam potkal? Jaké zkušenosti převažovaly?

Asi jako všude jsem potkával lidi dobré i špatné. Ale držel jsem se těch dobrých, kteří jednoznačně převažovali. Nejvíce mi k srdci přirostl jeden český pár z Brna a Argentinec Javier, kterého jsem na konci svého novozélandského pobytu rozesmál a roztesknil videem vrávorájícího Miloše Zemana.

Jací jsou lidé na Novém Zélandě, jakou mají náturu? Můžeš více rozvést jejich povahu a přístup k životu?

Novozélanďané se k turistům a cizincům obecně a i k sobě navzájem chovají skvěle. Poradí, pomohou, zajímají se, odkud člověk přišel a co si o Zélandu myslí a berou i kritiku, není třeba se bát, že člověk někoho urazí. Novozélanďané neřeší, když jdete do supermarketu v roztrhané mikině a špinavých džínách přímo z pole. Ví, že bez manuální práce by nemohli prosperovat. Třídí odpad. Váží si své přírody, někdy až fanaticky, proto třeba naprosto nesmyslně vyžadují, aby člověk přespával jen na místech, kde je to výslovně povoleno. Neexistuje tedy jít do lesa a postavit si jen tak stan. Dokonce ani v autě na parkovišti nejde legálně spát, pokud nemáte dodávku vybavenou schválenou toaletou. Pokud zákaz porušíte, nikdo se s vámi nebaví a musíte zaplatit pokutu 200 dolarů. Novozélanďané jsou hrdí na to, že jsou Novozélanďané. Jsou většinou komunikativní a netrpí předsudky, jsou téměř neustále v pohodě a často až moc v pohodě. Jako Španělé mají své mañana, Novozélanďané mají OK. Dobrat se tedy nějakého solidního výsledku bývá leckdy dost složité.

V čem vidíš zásadní rozdíly v kvalitě života v České republice a na Novém Zélandu? Z čeho bychom si od nich mohli vzít příklad a naopak, co my můžeme nabídnout jim?

Žádný zásadní rozdíl nevidím. Nový Zéland je normální země západního světa stejně jako Česká republika, samozřejmě s vyšší životní úrovní. Od Novozélanďanů bych si rozhodně vypůjčil trochu té životní pohody či optimismu, protože se na vás upřímně směje i prodavačka v supermarketu. Tohle chybí nám, na druhý konec světa bych Novozélanďanům poslal hrst české vynalézavosti a schopnosti vyřešit jakýkoliv problém, což zase postrádají oni.

Jak je na Novém Zélandu asimiliováno původní obyvatelstvo – Maorové?

Maoři tvoří zcela normální součást společnosti. Pokud si dobře pamatuji, co jsem slyšel a četl, v 70. a 80. letech trpěl Nový Zéland velkými problémy, v některých městech se tvořily maorské gangy. Dnes se situace zásadně zlepšila, i když jsou místa, kam se cizincům nedoporučuje chodit. Ale celkově bychom

S kamarádem Michalem ze Strakonic u Smaragdových jezírek (Emerald Lakes) na trase pochodu Tongariro crossing. Ondřej Šmíd vpravo.

byli jistě rádi, kdyby se Romové u nás začlenili do běžného fungování společnosti tak jako Maoři na Zélandu. Jdete do banky, stará se o vás Maor za přepážkou, stejně tak v obchodě nebo kdykoliv jinde, i když je pravda, že průměrná životní úroveň Maora je stále nižší než bílého Novozélanďana.

Jaký máš nejhezčí a nejhorší zážitek z celého pobytu?

Začnu nejhorším. Nedaleko města Cromwellu, které je mimochodem nejsušším místem na Novém Zélandu, jsem přespával u místní rodiny a chystal se vyrazit na další cestu. Jednoho horkého letního večera jsem koukal na film, vypnul jsem počítač a už už uléhal. Vtom mi do ucha vletěla můrka. Takhle v jednu v noci jsem myslel, že se zblázním, netušil jsem, jak se mám hmyzu, který mi bzučel přímo u bubínku a bubnoval do něj nožičkami, zbavit. Nakonec jsem sednul do auta a jel na pohotovost. Doktor mi za devadesát dolarů během chvíle pomohl. Ty dvě hodiny byly nejspíš nejhorší v mém životě. Ale teď už vím, že hmyzu v uchu se člověk zbaví tak, že ho zalije studeným olejem, který pak vyteče. A nejlepší zážitek? Těžko říct. Možná bych vybral výlet za pozorováním velryb u městečka Kaikoura. Právě tady mají tak dobrou kombinaci profilu mořského dna, výskytu živočichů a mořských proudů, že se zde velryby vyskytují po celý rok. A tak tu stoprocentně Maory vlastněná firma Whale Watch provozuje pozorování velryb jak z lodě, tak i z letadla. I ta levnější možnost, tedy loď, je pěkně drahá, zaplatil jsem 145 dolarů, ale říkal jsem si, že tohle už těžko někdy uvidím a peníze ať vezme čert. A opravdu, vidět vorvaně, jak se válí na hladině a mít pocit, že se ho můžete na chvilinku dotknout, to je k nezaplacení...

Co bys dneska udělal jinak, čeho se na cestě vyvaroval?

Rozhodně bych se snažil nejet sám. Bylo by to praktičtější už jen z finančního hlediska. Nějakých sedmdesát procent mých nákladů totiž padlo na benzín. A navíc, když stojíte před některým z nejkrásnějších míst světa, je fajn mít svoje okouzlení s kým sdílet.

Co bys doporučil případným zájemcům o podobnou cestu?

Doporučil bych jim rozhodně na Nový Zéland jet ať se děje co se děje. Rozhodnout se a neprotahovat to. Může se zdát, že je to strašně vzdálená země, kultura, ale Novozélanďané jsou nám blízko a mají nás rádi. I když nikdo nemůže čekat, že bude cestovat a na Novém Zélandu zbohatne, obojí nejde, přesto ani v nejmenším nelituji. Ve své hlavě jsem si odnesl tolik, že jsem opravdu šťastný, že jsem vyrazil. Takže stačí mít otevřenou mysl, a to ostatní přijde samo.

A tvé další plány na nové cesty za poznáním?

Určitě se chystám v nejbližší době ještě někam vyjet. V prosinci odjíždím vydělat nějaké peníze do Rakouska a v příštím roce možná zkusím Kanadu nebo Island či Norsko. Mám zkušenost, že když je člověk připravený, přicházejí věci tak, jak mají, a právě před několika dny mi zavolal kamarád ze Zélandu Ondra a zeptal se, zda bych s ním nechtěl jet právě na Island. Tak proč ne, uvidíme, jak se to vyvine.

Celý rozhovor naleznete na www.piseckysvet.cz.

ZBYNĚK KONVIČKA

Co dál s LETŇÁKEM?

Písecké letní kino má už svojí největší slávu za sebou. Letním kinům zdá se odzvonilo a tento osud stihnul v podstatě všechny „letňáky", které kdysi v republice vznikly. Je jich v provozu opravdu už jen málo a to písecké k nim stále patří. Děkujeme!

To, že tento městský areál už ale léta chátrá, netřeba dál rozebírat. Navenek sice trošku muzeum komunismu, ale důležitá jsou tzv. „technologická střeva". Centrum kultury Písek přeinstalovalo na své náklady na letošní sezónu technologie z kina Portyč do letního kina, aby se zde daly promítat i naprosté filmové novinky. Byla to nemalá investice ve výši 100 tisíc korun, ale vyplatila se. Letošní sezonu navštívilo písecký letňák přes čtyři tisíce diváků!

Řeč ale bude o něčem jiném, kinu hodně vzdáleném. O areálu, kde by se mohli scházet náctiletí, studenti a příznivci adrenalinu. O areálu, kde by se ale i nadále daly pořádat kulturně–společenské akce a v létě promítat filmy. Letní kino by mohlo dostat novou funkci a bylo by využívané už od jara a až do podzimu. Z letňáku by se stal multifunkční areál.

Tuhle myšlenku nosím v hlavě sedm let, co jsem zpátky v Písku. Až tento rok vznikl důvod vylézt s „tím na světlo" a představit na radnici. Bylo to díky občanské aktivitě, která se zasazuje za „Hřiště pro náctileté". Byly vytipovány lokace a vznikla anketa o nejoblíbenějších a nejvhodnějších místech, kde by takový areál měl vzniknout. Výstaviště tuto anketu vyhrálo s velkou převahou. Letní kino je přitom hned vedle, zeje prázdnotou a v anketě nebylo. Což tedy vyhovět těm, kteří si přejí areál Na výstavišti a zároveň tím revitalizovat kino? Tento koncept se představitelům města zalíbil a zadali vypracování první studie, jak by mohlo v budoucnu letní kino vypadat a co všechno by mohlo nabídnout.

Ve středu 16.října proběhlo na radnici v užším okruhu přizvaných odborníků, architektů a zástupců města představení této studie. Rád bych Vás alespoň "telegraficky" a v omezeném rozsahu seznámil s touto první pracovní studií. Jejím autorem je písecký architekt, pan Vratislav Vokurka.

Řekl bych, že je to celé na velmi dobré cestě a těším se na další vývoj.

Materiál připravil LÁĎA BERAN

Regenerace areálu pro druhotné využití

Studie Ing. arch. Vratislava Vokurky

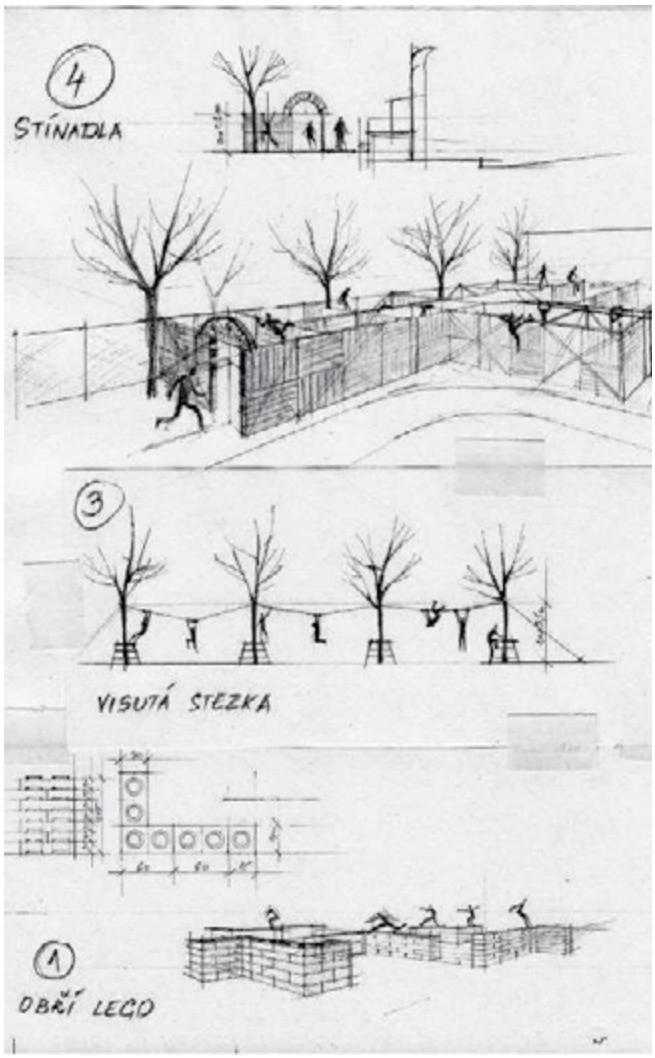

Studie předkládá názor na řešení. Je zpracována s vědomím, že provoz filmových a jiných veřejných představení musí zůstat v nezměněné formě zachován, včetně možnosti příjezdu a dopravy objemné audio–vizuální techniky, zásobování, údržby apod.

Velkou podporu v anketě „hřiště pro náctileté" mělo víceúčelové hřiště s možností provozovat řadu dnes známých aktivit pod specifickými názvy (jako lanový park, skate, parkour, bike, sportovní stezka, skatepool, skateboard, apod.). Poznamenávám, že téměř ke každému cizímu názvu lze přiřadit i český ekvivalent, který ovšem dnešní mládež nepoužívá. Předložená studie respektuje toto přání a řeší druhotné využití areálu podobným způsobem. Kromě toho většina dotazovaných navíc požadovala více venkovních doplňků jako lavičky, altány, přístřešky apod.

Studie reflektuje zájem upřednostnit originální herní prvky před typizovanými a sériově vyráběnými. Proto typizované herní prvky nejsou v návrhu použity a jsou sestaveny z volně dostupných materiálů v přírodě, v prodejnách stavebnin, či jako recyklovatelné komodity (kameny, řezivo, dřevěné palety, trubkové lešení, betonářské ocelové pletivo, kanalizační roury, lana, stavební tvárnice). Je zde ponechána možnost pro mladé, z těchto materiálů si v omezeném rozsahu vytvořit vlastní herní prvky a atrakce. Všechny tyto materiály jsou běžně dostupné a nepředstavují velkou finanční náročnost. Prvky drobné architektury jako lavičky a přístřešky však bude efektivnější zakoupit, nebo nechat vyrobit.

Základní koncepce řešení:

Vnitřní prostor areálu, tedy hlediště, promítací kabina a proscénium s promítacím plátnem včetně dopravních komunikací jsou v podstatě nedotknutelné a pro hřiště nepoužitelné. Proto využití areálu kina pro účely hřiště bylo soustředěno do obvodu areálu, tedy do míst, které nevadí, kde herní prvky mohou zůstat trvale a běžnému návštěvníku kina nebudou překážet. Navíc, v návrhu je hřiště rozšířeno na část volné plochy, která na areál Letního kina navazuje a může být také využita. O toto místo by se hřiště zvětšilo, s čímž souvisí i nutnost prostorově

upravit oplocení areálu (v rohu směrem ke ZŠ T.G.Masaryka), aby fungovalo propojení po celém obvodě.

Stručný popis koncepce:

Kolem celého obvodu areálu probíhá in–line dráha (= zpevněná komunikace pro kolečkové brusle, kola, skateboardy, pěší, apod.), která propojuje všechny části herního prostoru. Na tuto dráhu jsou po určitých úsecích „navěšeny“ herní prvky a atrakce s různě náročnými a zábavnými překážkami, které lze buď míjet a prohánět se nerušeně in–line dráhou, nebo je absolvovat, nebo jen některé, podle náročnosti a chuti. Každý úsek je jiný a má své zvláštnosti podle náročnosti a vyspělosti. Herní prvky jsou určeny pro chlapce i děvčata a skýtají částečně možnost jejich úpravy a přestavění podle náročnosti a chuti. Jejich využívání, zvláště různé šplhací prvky nesmí podcenit bezpečnost, což je ovšem jiná otázka s obecnou platností. Do stávajících objektů kina se nezasahuje, ani nejsou použity. Ledaže si je tam zahrnou mladí sami, což by ale zřejmě nebylo z hlediska provozovatele kina žádoucí.

Popis navržených prvků:

1) OBŘÍ LEGO

Zídky z vibrolisovaných přesných betonových tvárnic „STALEFORM“ 60 x 30 x 15cm na suché zdění. Tvárnice mají kruhové pero + drážku a spojují se na sucho, bez malty nebo pojiva, mírným doklepáním kladívkem. Připomínají opravdu proslulou stavebnici Lego. Z tvárnic lze postavit vlastními silami zídky různě vysoké a různě tvarované, jakýsi „přeskakovací“ areál. Musí být kvůli stabilitě vyskládány přes roh i do příčného směru a nemohou být příliš vysoké (odhadem 1 m), aby se nepovalily při doskoku. Zídku je možné rozebrat a poté postavit jinak.

2) OSTROVY

Z betonových rour na stojato, různě dlouhých a různého průměru, vyplněných zeminou, jsou sestaveny do kruhu a do pyramidálního tvaru tři „ostrovy“ rozdílných průměrů (3–2–1m). Slouží ke šplhání a skákání vodorovně i svisle z jedné roury na druhou.

3) VISUTÁ STEZKA

Napnuté provazové lano přes řadu stromů za proscéniem. Lano bude kotveno na obou koncích do země a bude mít v koruně stromu speciální dřevěné lůžko, aby se neprodřelo o kůru a aby stromy nepoškodilo. Kolem každého kmene bude dřevěná „stolička“ pro nástup a zavěšení na lano. Vzdálenost mezi stromy lze přeručkovat, přešplhat a přelézat.

4) STÍNADLA

Inspirováno Foglarovými příběhy Rychlých šípů s jejich prostředím městských vnitrobloků, dvorů, zahrad a temných koutů se zídkami, ploty, ohradami a oprýskanými zdmi. Situovány v místech sousedící kolny. Jednotlivé prostory budou vytvořeny z dřevěných palet, postavených a různě zapřených o sebe, zavětrovaných, sešroubovaných a vyztužených trámky a řezivem do tuhého celku. Mezery mezi prkny umožní šplhat a přeskakovat z jednoho prostoru do druhého.

5) KAMENY

Dovezené větší kameny a balvany oblých a kulatých tvarů, bez ostrých hran a stěn. Balvany budou rozmístěny tak, aby umožnily přeskakování a doskok z jednoho na druhý, případně přeskok jednoho s doskokem na druhý. Vzhledem k uvažovanému místu (u zásobovací komunikace, která je ponechána), budou rozděleny na dva různě náročné oddíly. Oblé balvany se vyskytují na Šumavě v řečištích místních toků. Po jejich dovezení by měl být na rozmístění udělán samostatný návrh.

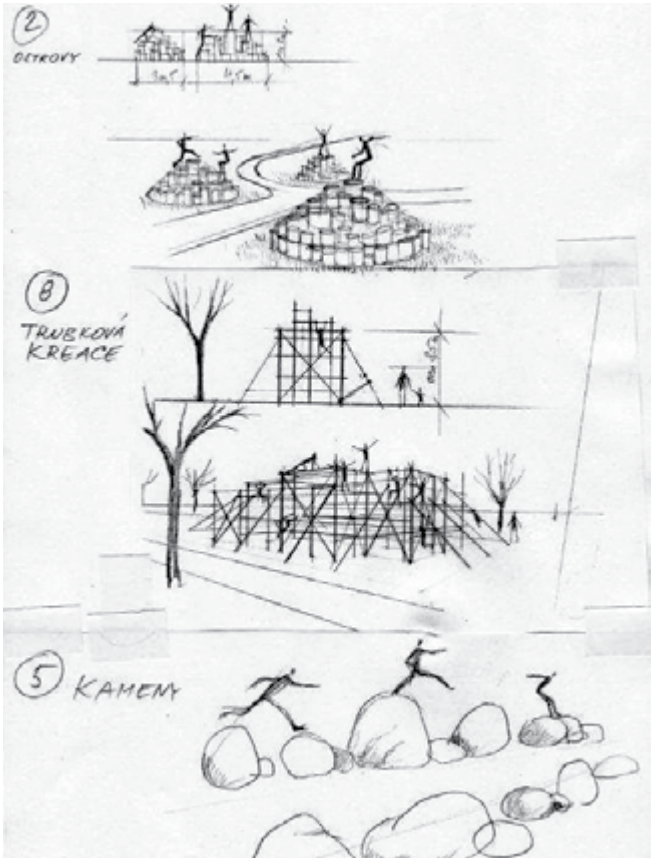

6) DRÁTĚNÉ BLUDIŠTĚ

Základním prvkem jsou Kari sítě 2 x 3 m s oky 15 x 15 navařené do ocelových rámů z tzv. jeklových profilů. Z těchto rámů se sestaví různě složité bludiště. Pro koho bude rychlejší rám přešplhat, může si tak zkrátit cestu, než se vracet a hledat správnou cestu. Rámy by měly být částečně porostlé popínavou zelení a různě barevně pojednané.

7) IN– LINE DRÁHA

Zpevněná asfaltová dráha šířky 1,5 m kopírující obvod areálu kina s příčnou spojkou prostředkem kina mezi zastřešenou a nezastřešenou částí hlediště, včetně vyvedení novým východem mimo areál kina na volné sousední prostranství před základní školou. Je třeba docílit kvalitního a mírně drsného povrchu dráhy. In–line dráha propojuje vzájemně jednotlivé herní prvky a atrakce (jako korále na šňůrce) a tvoří závodní okruh pro chůzi, běh a jízdu na kolečkových bruslích, kole apod. Není vodorovná a kopíruje terén (tj. mírně z kopce a mírně do kopce.)

8) TRUBKOVÁ KREACE

Jediná z atrakcí, navržená mimo areál kina, před Masarykovou školou. Jde o mohutnou, volně, výtvarně, umělecky a podle fantazie sestavenou konstrukci z lešenářských trubek, která by umožnila realizovat se ve šplhání a tělesné zdatnosti i zručnosti. Může být doplněna podlážkami pro přebíhání a žebříky pro různá výšková patra. Konstrukce by měla být barevně pojatá a podle výšky i případně zajištěna ochrannou sítí.

Důležité upozornění:

Každý z navrhovaných originálních herních prvků musí být samostatně vyprojektován, projít bezpečnostními testy podle evropských norem, které upravují technické požadavky na hrací zařízení vč. povrchu ploch dle výšky pádu a prokázat další vlastnosti. Proto předložená studie včetně skic slouží jen jako předstupeň a námět pro další realizační fázi.

Ing. arch. VRATISLAV VOKURKA

TOMÁŠ BRANDEJS: Na vydání bestselleru musí být *čich!*

Tomáši Brandejsovi (39), píseckému rodákovi, který nyní žije v Praze, se plní klukovský sen. Založil úspěšné nakladatelství 65. pole, které vydalo bestseller Tomáše Sedláčka *Ekonomie dobra a zla* – knihu, která sbírá jedno ocenění za druhým a dobře se prodává po celém světě. Záběr jeho nakladatelství je ale daleko širší. Tomáš Brandejs vystudoval kartografii a geografii na Masarykově univerzitě v Brně, má rád knihy, vysoké hory, šachy, rock´n´roll a mapy. S píseckou kapelou Závodní ovce a s pražským souborem Abigail hraje na saxofon.

Co tě přivedlo k nápadu založit knižní nakladatelství?
Jednou odpoledne před pár lety jsem seděl v práci u počítače, trochu jsem se nudil a dostal jsem chuť podniknout něco nového. Napadlo mě dát dohromady partu tvůrčích lidí, kamarádů a protože jsme tehdy hodně hrávali šachy, nazval jsem to podle šachovnice 65. pole. Scházeli jsme se po hospodách a postupně z tohoto spolku vzniklo opravdové nakladatelství.

Jaké tituly jsi začal vydávat a jaké jsi měl cíle?
Nejdřív jsem vydával básničky a povídky s cílem pobavit a potěšit okolí. Bylo to podobné jako s muzikou. Vychutnat si to a spontánně něco vytvářet a šířit. Tuto nekomerční polohu se v nakladatelství snažíme udržet. Nesmí zmizet pohoda a radost.

Vlevo Tomáš Sedláček. Foto archiv Tomáše Brandejse.

Je těžké se prosadit na současném knižním trhu? Když se rozhodneš vydat nějaký titul, zvažuješ hodně to, jestli se bude dobře prodávat nebo přikládáš větší význam své intuici a osobnímu vkusu?
Ano, je to těžké, knižní trh je přeplněný. Chce to mít dobrý čich, intuici, jak říkáš, a pro mě je důležité i vydávat to, co mě osobně baví, co je fakt dobré a co má smysl. Kalkul je u mě až na dalším místě. Samozřejmě, že se člověk musí dobře trefovat, mít trochu štěstí, aby to takhle mohlo fungovat.

Nakladatelství 65. pole výrazně celosvětově prorazilo knihou Tomáše Sedláčka Ekonomie dobra a zla, která se stala bestsellerem? Jak jsi se dostal k textu tohoto renomovaného ekonoma?
Seznámil mě s ním Jirka Nádoba, ekonomický novinář, Písečák, v pražské kavárně Savoy. Bylo to v únoru, venku mráz, Tomáš přijel na kole a hned se rozpovídal o Gilgamešovi, Enkiduovi a Chumbabě. Zmínil se o spisu, kde Epos o Gilgamešovi rozebírá, a poslal nám ho k přečtení. Zvažovali jsme i název Cedry pokácíme podle zvolání v eposu, ale Ekonomie dobra a zla, myslím, vyjadřuje přesně téma doby. Hned po vydání se z ní stal trhák a v 65. poli začaly lepší časy. Bylo to přesně v období, kdy se ekonomické jistoty po celém světě začaly otřásat v základech. Každý včetně mě se ptal: tak jak to s tou ekonomií vlastně je? Sedláček přišel s tvrzením opřeným o bádání v historii, že ekonomie není ve své podstatě o číslech, ale je o dobru a zlu. A tento pohled zaujal i zahraniční publikum.

Kolik se prodalo zatím výtisků této knihy a do kolika jazyků byla přeložena? Kniha získala i několik ocenění, můžeš je zmínit?
Dohromady s druhým, značně rozšířeným vydáním, se prodalo přes 80 tisíc výtisků u nás a zhruba stejné množství ve světě. Největší úspěch měla v Německu a Švýcarsku. Po té, co *Ekonomii dobra a zla* v roce 2011 vydal prestižní Oxford, byla přeložena do 15 jazyků. Loni získala na Frankfurtském knižním veletrhu hlavní cenu za nejlepší ekonomickou knihu roku – Wirtschaftsbuchpreis. Pro knihy mimo beletrii je to jedno z největších ocenění, jakého lze dosáhnout. Německý Handelsblatt ji navíc zařadil mezi 50 nejvlivnějších ekonomických knih historie. To jsme ve Frankfurtu také patřičně oslavili, Sedláčkova kniha se vedle Kapitálu Karla Marxe a Bohatství národů Adama Smithe fakt pěkně vyjímala.

Pravděpodobně i díky této knize se stal Tomáš Sedláček vyhledávaným odborníkem a celebritou v oboru, který jezdí přednášet po celé Evropě. Jak vypadá jeho přednáškové turné? Plánuješ další knihu tohoto autora?
Jeho přednáškové turné je pestré – univerzity, banky, instituce. Právě teď přednáší v Aténách. Ano, plánuji vydat knihu, kterou píše, má pracovní název Druhá derivace touhy. Krom toho jsme začali vydávat v edici Double jeho živé hovory se zajímavými světovými osobnostmi, první byl kanadský matematik David Orrell, teď následuje antropolog a anarchista David Graeber, spoluzakladatel hnutí Occupy. Sedláčkovi se během posledních let změnil život, z ekonomických a bankovních kruhů se posunul více mezi filosofy, umělce a spisovatele. Dokáže bavit publikum

Foto archiv Tomáše Brandejse.

i být tahounem večírků, ale zároveň sepisuje novou knihu o Jóbovi.

Bestsellerem aspoň u nás a na Slovensku se stala kniha *Jánošíci s těžkou hlavou* českého reportéra Ľubomíra Smatany. Co v ní čtenáři najdou?
Najdou v ní výborné reportáže, takové Slovensko pod rentgenem, pohledem zvenku. Vzdělají se a pobaví. A po přečtení tam určitě vyrazí. Doporučuji.

Vydal jsi také CD písecké kapely Závodní ovce. Je to jediný hudební nosič tvého vydavatelství. Můžeš říci více o této spolupráci a plánuješ vydání dalších zajímavých kapel?
V Závodních ovcích hraju na saxofon, takže spojení s 65. polem se nabízelo. Je to ale výjimka, dále plánuji vydávat knihy, audioknihy a elektronické knihy, hudbu jen příležitostně.

Dalšími neméně zajímavými tituly byly sbírky humoristických povídek *Dáme Dvóju* tvého otce Jiřího Brandejse a *Dám se poddat* píseckého rodáka Víta Kalába, které byly dobře přijaty jak čtenáři, tak kritikou. Plánují další tituly?
Ano, táta píše další knížku o čimelickém hajném Pepovi Němečkovi s názvem *Pepa For President*. Zatím jsem četl jen dvě kapitoly a zdá se, že Pepovy průpovídky a kousky jsou nevyčerpatelné. A Víťa Kaláb má vizi napsat komiks o slavném českém hokejistovi, který by ilustroval Milan Starý. Jinak tuto edici píseckých autorů rozšíří zanedlouho Petr Mano s knihou Šarlák, která ukáže Písek v nezvyklých dekadentně–poetických obrazech a zároveň i pobaví. Přenese čtenáře do podivného bezčasí osmdesátých let. Nechte se překvapit.

Zajímavým nakladatelským počinem bylo i vydání autobiografie současného nejlepšího sprintera planety Usaina Bolta? Byl o tuto knihu zájem a jak si se k ní dostal?
Usain Bolt startoval už po několikáté na Zlaté tretře v Ostravě a ve světě mu vyšla výpravná autobiografie, tak jsem se rozhodl ji vydat česky. Byl to docela úspěšný titul, ale na trati bývá Usain přece jen lepší. V Ostravě jsme se s ním setkali. Já jsem dost vysoký, ale vedle něho jsem byl jak nic, proti mně stál prostě černý svalnatý obr. Spěchal na závod a tak náš rozhovor byl celkem krátký, zněl: „Good luck, Usain." „Thanks." A pak jako obvykle vyhrál.

Mohl by jsi říci více o knize s lehce provokativním názvem *Chvála pomalosti?*
Napsal ji Carl Honoré, který hlásá zpomalení, jak říká – vyzývá rychlost na souboj a popisuje své zkušenosti. Cituje Kunderu a spoustu dalších moudrých osobností, které se tématem zabývali v minulosti. Pomalost v jeho podání ale není lenost, jde mu spíš o kvalitu, která mizí z našich životů. Zrychlená doba má své oběti, trpí lidské vztahy, přepracování končí často nemocí, jíme nekvalitní jídlo, jsme ve stresu často i během volného času, který jako bychom byli nuceni co nejefektivněji využít. Kniha měla velký úspěch v zahraničí a u nás si také našla hodně příznivců. „Pomalá filozofie", se kterou nás seznamuje je podložena mnoha seriózními argumenty, ale samozřejmě nechybí trocha humoru. Svět se stále zrychluje a není to vždycky dobře. Honoré říká: musíme najít rovnováhu mezi rychlým a pomalým. Po přečtení Chvály pomalosti jsem asi na tři dny zpomalil. Je dobré si to vyzkoušet.

Začal jsi vydávat také knihy pro děti... Není to velké riziko?
Ano, naše edice dětských knih se jmenuje Políčko podle 65. pole. Zatím jsme na začátku, takže to nemůžeme vyhodnotit ekonomicky, ale můžeme se už pochlubit oceněním Zlatá stuha 2013 za nejlepší ilustrace a text v kategorii mladší děti, kterou obdržela kniha *Chrochtík a Kvikalka na cestě za blýskavým prasátkem* od spisovatelky Ester Staré a vynikající slovenské ilustrátorky Martiny Matlovičové. Ta měla také výstavu ilustrací ve Sladovně. Teď v Políčku právě vychází knížka *Dušinka, víla věcí* také od Ester Staré, kterou ilustrovala Lucie Dvořáková. Je to sedm příběhů pro děti o tom, že věci nejsou jen obyčejné předměty. A k vydání chystáme baladu pro děti *Pirát a lékárník* od klasika Roberta Louise Stevensona s mimořádnými velkoformátovými ilustracemi Henninga Wagenbretha, jednoho z nejlepších ilustrátorů současnosti. Baladu přeložil, či přímo přebásnil Petr Putna. Jinak knih pro děti je opravdu spousta, snažíme se být nad průměrem výběrem titulů, provedením a originalitou a věříme, že se nám to vrátí. Děláme i podpůrné projekty jako třeba knihu, kterou celou napsali a ilustrovali žáci ZŠ, jmenuje se *První věta* a zajímavý titul bude určitě *Dům za mlhou – Kniha do které se musí kreslit.*

Jaké máš nejraději knihy?
Nejradši mám knihy, které člověka totálně vtáhnou do děje a vytvoří v něm paralelní svět. Když někdo dokáže obrovskou fantazii a kreativitu zhmotnit do literárního díla. Zkrátka knihy nezapomenutelné. A také krásné knihy, které jsou samy o sobě uměleckým dílem, třeba Atlas odlehlých ostrovů od Judith Schalansky. Nedávno jsme se zúčastnili festivalu knih Tabook v Táboře, kde člověk mohl vidět to nejlepší, co se ve zdejších krajích urodilo. Spousta těch skvělých knih se do běžného knihkupectví ani nedostane, podobně jako třeba dobrá muzika do běžného rádia. Přesto jich existuje dost a je na lidech, aby po nich taky trochu zapátrali.

Co je tvůj nakladatelský sen a další plány?
Plánuji vydat dvě knihy o Bobu Dylanovi, o čínském umělci a disidentovi Aj Wej–Wejovi. Chystáme novou knihu Martina Sichingera Poslední německá pastvina, cestopis mořeplavce Rudy Krautschneidera Plachetnicí kolem světa pro pírko tučňáka nebo knihu Ostrovy, na kterých ztroskotávám od Luciena Deprijcka. Tyto dvě posledně jmenované spolu s knihou bratří Diblíků Tři bratři v cizích světech zahájí novou dobrodružnou edici Za obzor. Tedy smělých plánů mám dost. A nakladatelský sen? Vydat pár knih, na které se nezapomene, které budou výjimečné, stanou se klasikou a budou si žít svým životem i za desítky let.

Co tě baví a naplňuje?
Baví mě dobrodružství všeho druhu, co má dobrý konec a naplňuje mě, když to celé má nějaký smysl.

ZBYNĚK KONVIČKA

Motokáry Hradiště

Motokárový okruh na Hradišti se začal budovat v roce 1976 a byl dokončen v roce 1984. Od bývalého Svazarmu jej v roce 1990 převzal SVAZ TECHNICKÝCH SPORTŮ PRÁCHEŇSKO. V roce 1992 vznikl v Písku AUTOKLUB HRADIŠTĚ V AČR. Jeho zakladatelem a duší je Dr. Václav Kudrle. Minulý rok oslavil AUTOKLUB HRADIŠTĚ už dvacáté výročí a má za sebou nejenom spoustu práce, ale i významné výsledky. Může se pochlubit závodníky, jako jsou Jindřich Vácha, Václav Bouřil, Erik Písačka, David Mueller. Nastupující generaci mladých závodníků reprezentuje dvanáctiletý písecký závodník s italskými kořeny, Alex Legnaro. Naděje jihočeského kartingu, o které ještě uslyšíme.

Foto archív Autoklub Hradiště v AČR

Za tu dobu na Hradišti jezdila spousta závodníků, kteří něco v motoristickém sportu znamenají. Šimák, Váchové, Charouzové, Janišové, Lacko, Král a další. Všichni tady začínali. Ten sport je zajímavý v tom, že připravuje mladou generaci, která si tak buduje ty správné sportovní, řidičské i bezpečnostní návyky. Přecházejí pak do dalšího vývoje, jako jsou auta, motorky nebo formule. To hlavní, čemu se tu věnujeme, jsou závody motokár a to není jen organizování, ale příprava a zabezpečení celého zázemí. Spolupracujeme se Svazem technických sportů, který je majitelem dráhy a tuto nám pronajímá. Od roku 1992 zde pořádáme závody motokár, závody silničních motocyklů od minibiků přes padesátky a sedmdesátky až po závody skútrů. V roce 2000 jsme poprvé dostali možnost organizovat první závod SUPERMOTO, což jsou motokrosové motorky upravené na jízdu po asfaltu a v terénu, přičemž asfaltový povrch převládá. V podstatě jsme v České republice tuto sportovní disciplínu zaváděli a ty ostatní dráhy se to od nás učily. Jsou to tisíce odpracovaných hodin a pochopitelně i vložené prostředky do dráhy, aby se to tady dalo jet. K tomu musím přičíst velký tým, který se stará o zázemí, organizaci, ubytování a další servis, který k tomu patří.

Motokárový sport má v Písku obrovskou tradici. Ta sahá až do šedesátých let. Mnozí si ještě pamatují dobu, kdy se závody jezdily na náměstí. Dráha na Hradišti je po přestavbě v roce 2000 dlouhá 1250 metrů, má i malé převýšení 4% a svým ojedinělým provedením a náročností je jednou z nejlepších nejenom v České republice ale i v Evropě. To se málo ví. Dráha je ojedinělá svým umístěním do lesního areálu, svým profilem, skladbou zatáček a technikou jízdy. Je opravdu perfektní a oceňují to i zahraniční jezdci. Ten, kdo dokáže zajet na dráze v Písku, dokáže zajet i ve světě. V Itálii, Belgii, Španělsku, ve Francii jsou ty parametry srovnatelné s dráhou na Hradišti. Je tu ale zásadní problém se získáváním investic, aby se dodělala další asfaltová část okruhu a především zázemí pro účastníky závodů i diváky. Rádi bychom ve spolupráci se Svazem technic-

Václav Kudrle a závodníci „na bedně".
Foto archív Autoklub Hradiště v AČR

kých sportů dráhu oplotili a zavedli řád, který je nezbytný pro provozování takového areálu. Autodrom je však svou koncepcí zastaralý. Při jeho stavbě se nemyslelo na nějaký vývoj a na to, že vzniknou nové potřeby a nové nároky na pořádání závodů. Ten posun za 21 let je obrovský. Početné týmy jednotlivých stájí dnes vyžadují podobný servis, jak to známe např. z F1. Když se vracím ze zahraničí z podobných závodů, tak mám pocit, že se vracím v čase o padesát let nazpátek. O to více je třeba poděkovat těm lidem, kteří nám s tím pomáhají a se kterými ty závody tady pořádáme, protože to dá celé daleko větší práci zabezpečit všechno tak, aby to bylo na požadované úrovni a zahraniční stáje měly zájem sem přijet znovu.

Co je pro autodrom na Hradišti velkým plus, je to, že je dráha strategicky dobře umístěná. Díky dojezdové vzdálenosti z Rakouska a Německa tu máme vždy velkou účast z těchto zemí. Podobně jako je v Kaplici motokros, kam se jezdí nejenom závodit, ale i trénovat, tak podobně můžeme o využití dráhy přemýšlet i v Písku. Znovu opakuji. Chybí tu ale to potřebné zázemí a dejme tomu evropský standard. Jde i o homologaci dráhy. Aby se tu dalo dál jezdit, tak jsme do ní museli z vlastních zdrojů v roce 2013 nainvestovat dalších 150.000,–Kč. Pro představu, úprava a nastříkaní startovních roštu podle evropských parametrů stojí skoro 30.000,–Kč. A to je jenom jedna z nutných položek. Nároky stájí na kvalitní prostorové parkování jsou velkým problémem. To tu nemáme, a proto teď častěji závody směřují do České Lípy a Vysokého Mýta, kde tu potřebnou infrastrukturu mají vybudovanou a města do toho investovala nemalé částky. Ve Vysokém Mýtě mají pronajatý areál a prostory za 1,–Kč a starosta zároveň pomohl zabezpečit investice ve výši desítek miliónů korun. A ta investice se jim evidentně vrací, protože se zde pořádá více a více závodů. Ti lidé tam přijedou na několik dní a žijí tam.

Shrnuto. Je třeba vybudovat parkoviště pro stáje, položit nový asfalt na zbytku dráhy a vytvořit nové zázemí pro závodníky i pro návštěvníky. To jsou problémy, které nás budou rok od roku připravovat o více a více závodů, které se pojedou na jiných drahách v republice. A čím méně závodů, tím menší je i celkový ekonomický přínos pro nás, ale i pro město. Ty lidé tu bydlí v hotelech několik dní, stravují se tu, chtějí se pak i bavit. To vše přináší peníze i do městské kasy. Motokárový sport tak podporuje i cestovní ruch.

To, že se v Písku jede každoročně několik závodů, je také o sportovní diplomacii,

abychom přesvědčili, že se závody mají konat právě u nás v Písku. Do teď se nám to dařilo, ale nemáme takové podmínky jako jinde a začíná se to projevovat. Ten areál je starý, a když tu pořádáme závody, tak musí přijet i speciální firma, která provede rozvody elektřiny po celém tom areálu, aby to splňovalo aspoň ty nejzákladnější podmínky. Další kapitolou je i sociální zázemí, protože pronájem mobilních toalet není pro takové závody úplně standardní. Kapacita stávajících wc je koncipována na potřebu před dvaceti lety. Přestože jsou opravené a čisté, tak to nestačí. Dnes je to jinak. Všechno se vyvíjí a s tím i motokárový sport. Ty potřeby jsou náročnější a je to jenom otázka času, kdy to ty lidi přestane tady bavit a budou jezdit jinam. My tady příští rok určitě zase závody pojedeme, ale je to rok od roku větší a větší úsilí, jak to zabezpečit a stojí to stále více peněz. Je to obrovské úsilí ty závody tady udržet.

Byli bychom moc rádi, kdybychom se tomu mohli společně s městem a Svazem technických sportů věnovat a našli cestu, jak v Písku závody dál pořádat a ten areál dál rozvíjet a modernizovat. Je jich takových v republice málo a ten náš má navíc svoji exkluzivitu a v rámci Evropy velice dobrý zvuk.

Závěrem bych chtěl čtenáře informovat o Vyhlášení seriálu „Praga Mistrovství České republiky v kartingu 2013“, které se uskuteční dne 7.12.2013 ve Sladovně. Akce, na kterou se sjedou pořadatelé, závodníci i majitelé velkých stájí jen potvrzuje postavení Písku v motokárovém sportu v rámci republiky i Evropy.

LÁĎA BERAN

ANKETA: Co přejete Písku pod stromeček?

Odpovídají rodiče a učitelé z waldorfské ZŠ A MŠ Svobodná.

Městu Písek přeji, aby se jeho obyvatelé dokázali navzájem obdarovávat i jindy než o vánočních svátcích, i jinak než hmotnými dary a také jiné lidi než jen své přátele...

Vaishali, učitelka 1. třídy ZŠ Svobodná

Těch přání je spousta. Stručně: co nejvíce ohleduplných, vnímavých obyvatel a návštěvníků a otevřenost k novým impulsům.

Iva, učitelka mateřské školy Sluníčko

Aby se mezi jeho obyvateli našlo víc aktivních lidí, kteří se zajímají o to, co se v jejich městě děje a jak se tady žije a kteří jsou ochotni sami pro to i něco udělat. A aby to pokud možno protnulo s plány a vizemi vedení města.

Dáša, učitelka, 3 děti

Totéž, co komukoli jinému: aby vítězila moudrost a laskavost nad omezeností a sobectvím. Všem, kdo v tomto městě žijeme, pracujeme nebo se podílíme na jeho správě, přeji, abychom stále jasněji chápali, že jsme všichni součástí jednoho celku. Co se děje jednomu, děje se všem. Nechť je to tedy dobré místo k žití pro všechny jeho obyvatele, včetně různě výstředních lidí, včetně dětí a adolescentů, včetně stromů a veverek....a seznam nechť si každý, kdo se v něm nenašel, doplní dle svého.

Kateřina, psycholožka, 3 děti

Přeji městu Písek více veřejných architektonických soutěží.

Jaroslav, 38 let, architekt, 2 děti

Aby jeho dosud volná nevyužitá místa a zákoutí nebyla zastavována luxusními rezidencemi a garážemi. Píseckým cyklistům bych pod stromeček přála více možností pohybovat se bezpečně na svých kolech po městě. Také bych městu pod stromeček přála zázemí pro teenagery, kteří nemají kde trávit volný čas a bloudí městem. Ať zde žije více ohleduplných občanů, kteří nebudou myslet jen na své osobní blaho a budou tedy v roce 2014 šťastní a veselí.“

Kateřina, učitelka na MD, 4 děti

Alespoň jednu třídu waldorfského gymnázia.

Martin, 38 let, podnikatel, 2 děti

Semafor na přechodu u zastávky autobusu na ulici Budějovická (u domova mládeže). Denně v pracovní dny tam přecházím ráno a odpoledne a osobně tedy čekám, až mi auta zastaví. Ale když pak od zastávky koukám, jak tam přebíhají od dětí až po dospělé člověci a ten kamión řítící se z kopečka od kruháče to tak tak ubrzdí, divím se, že ještě nevyjela ta sanitka z blízké nemocnice k tomuto přechodu :–)). Ideálně by samozřejmě měl být synchronizovaný se semafory níže na křižovatce Budějovická – Harantova. Co by také pomohlo (pokud by nebyl semafor, ale i jinak), kdyby na straně u domova mládeže neparkovala auta od kruháče až po přechod, rádi mezi nimi vybíhají děti na skoro odjíždějící autobus, který je na druhé straně, a zase tu máme ten přijíždějící brzdící kamión jedoucí od kruháče z kopečka.

Michal, 38 let, programátor 4 děti

Přál bych si pro Písek výrazné bílé čáry na všech okolních silnicích, nejen na těch mířících do Písku.

Martin, 42 let, programátor, 2 děti

Městu Písek jen to dobré. Ke krásné architektuře a dobrým lidem ještě lepší náladu na ulicích a také vřelost a vlídnost mezi lidma tam, kde opravdu o něco jde. A pak cyklostezky, které propojí centrum s krásným okolím… a také lepší chodníky na periferii. A ještě tu alternativní kulturní scénu na periferii města.

Ema, 38 let, lektorka, 2 děti

Aby v Písku bylo umění milováno a ctěno, a vandalové tu neukradli, co není přibito, jako se to stalo třeba u projektu Autobusová zastávka Na Ptáčkově.

Autorka posledního přání se ještě pohoupat stihla. Teď už tam houpačka chybí...

Z odpočívadla vytvořeného v rámci letošního letního Dřevěného sympózia Idou Čapounovou a Lukášem Urbancem z uměleckého sdružení IUCH totiž hned krátce po dokončení zmizela hlavní atrakce – dřevěná houpací lavička.

Lucie, 1 dítě

Anketu připravila EMA RYBÁŘOVÁ

Těšíme se na Vaši návštěvu a na Vaše názory na webu *http://www.piseckysvet.cz.*

Budete–li chtít zveřejnit svůj vlastní příspěvek, zaregistrujte se pomocí jednoduchého formuláře přímo na webu. Je to zdarma, rychlé a k ničemu dalšímu Vás to nezavazuje.

Každý, kdo má Písek rád, Písecký svět musí znát! :–)

Můžete také zcela bez registrace a anonymně vyjádřit své názory na vše, co se týká Písku, v internetovém fóru

PÍSECKÁ SODA

http://www.piseckysvet.cz/forum